UCHWAŁA NR 269/XXIV/26
RADY MIASTA MILANÓWKA

z dnia 23 lutego 2026 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta Milanówka do 2035 roku

Na podstawie art. 10e i art. 10f ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436) oraz art. 3 i art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 198 i 1846), Rada Miasta Milanówka uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje Strategię Rozwoju miasta Milanówka do 2035 roku, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Miasta Milanówka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Milanówka
Dariusz Kopeć
Elektronicznie podpisany przez Dariusz Kopeć
Data: 2026.02.27 09:58:12 +01'00'
Dariusz Kopeć

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA MILANÓWKA DO 2035 ROKU

MILANÓWEK
miasto ogród

SPIS TREŚCI

- Założenia procesu opracowania strategii – strona 5
- Formy partycypacji – strona 6
- Obszary diagnostyczne – strona 8
- Ustalenia diagnozy – wymiar społeczny – strona 9
- Ustalenia diagnozy – wymiar gospodarczy – strona 11
- Ustalenia diagnozy – wymiar klimatyczno-środowiskowy – strona 12
- Ustalenia diagnozy – wymiar przestrzenny – strona 13
- Ustalenia diagnozy – wymiar instytucjonalny – strona 15
- Kluczowe megatrendy – strona 16
- Kluczowe lokalne czynniki zewnętrzne – strona 17
- Model logiczny strategii – strona 19
- Wizja (cel główny) Milanówka – strona 20
- Rozwinięcie wizji Milanówka – filary wizji - strona 21
- Wnioski z diagnozy. Wyzwania strategiczne – strona 24
- Horyzontalne wyzwania strategiczne – strona 25
- Wyzwania strategicznej dla I filaru wizji - strona 26
- Wyzwania strategiczne dla II filaru wizji – strona 27
- Struktura celów służących realizacji wizji miasta Milanówka – strona 28
- Cele operacyjne i kierunki działań w wymiarze społecznym – strona 29
- Cele operacyjne i kierunki działań w wymiarze gospodarczym – strona 33
- Cele operacyjne i kierunki działań w wymiarze klimatyczno-środowiskowym – strona 35
- Cele operacyjne i kierunki działań w wymiarze przestrzennym – strona 38
- Cele operacyjne i kierunki działań w wymiarze instytucjonalnym – strona 40
- Komplementarność celów strategicznych – strona 42
- Rezultaty działań i wskaźniki ich osiągnięcia – strona 43
- System wskaźników – strona 44
- Pomiar postępów w realizacji strategii. Rezultaty i wskaźniki realizacji celu głównego – strona 45
- Rezultaty i wskaźniki osiągnięcia celów społecznych – strona 46
- Rezultaty i wskaźniki osiągnięcia celów gospodarczych – strona 47
- Rezultaty i wskaźniki osiągnięcia celów klimatyczno-środowiskowych – strona 48
- Rezultaty i wskaźniki osiągnięcia celów przestrzennych – strona 49
- Rezultaty i wskaźniki osiągnięcia celów instytucjonalnych – strona 50
- Pomiar rezultatów. Podstawy i odpowiedzialności – strona 51
- Monitoring realizacji strategii – strona 52
- Ewaluacja strategii - strona 53
- Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – strona 55
- Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych – (układ metropolitalny) - strona 56
- Struktura sieci osadniczej – strona 58
- Główne elementy infrastruktury społecznej – strona 59
- Struktura sieci osadniczej. Główne elementy infrastruktury społecznej - strona 60
- Główne korytarze i elementy sieci transportowych (w tym pieszych i rowerowych) – strona 61
- Główne elementy infrastruktury technicznej – strona 62
- Główne korytarze i elementy sieci transportowych. Główne korytarze i elementy sieci transportowych – strona 63

SPIS TREŚCI – C.D.

- System powiązań przyrodniczych – strona 64
- Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej – strona 66
- Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu – strona 67
- Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej – strona 69
- Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej – strona 71
- Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego – strona 73
- Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego – strona 74
- Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej – strona 76
- Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – strona 78
- Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej – strona 80
- Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji – strona 82
- Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji- strona 83
- Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500kW – strona 84
- Obszary strategicznej interwencji w strategii województwa mazowieckiego – strona 85
- Obszar strategicznej interwencji warszawsko-zachodni– strona 86
- Obszar strategicznej interwencji biegun wzrostu – strona 87
- Podmioty zaangażowane we wdrożenie strategii – strona 89
- Role w procesie wdrażania strategii – strona 90
- Formy współpracy podmiotów zaangażowanych we wdrażanie strategii – strona 91
- Proces wdrażania strategii – strona 92
- Aktualizacja strategii – strona 93
- Dokumenty wykonawcze do strategii – strona 94
- Założenia dotyczące dokumentów wykonawczych do strategii - strona 95
- Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych – strona 96
- Ramy finansowe – strona 97
- Źródła finansowania – strona 98
- Spis tabel, map i rysunków – strona 100

ZAŁOŻENIA PROCESU OPRACOWANIA STRATEGII ROZWOJU. PARTYCYPACJA

Rozdział opisuje zasady, którymi kierowały się władze miasta przy opracowaniu strategii rozwoju miasta Milanówka i opisuje partycypację w procesie tworzenia strategii.

ZAŁOŻENIA PROCESU OPRACOWANIA STRATEGII

ZASADA PARTYCYPACJI
Proces opracowania strategii był realizowany wspólnie z mieszkańcami. Położono nacisk na uspołecznienie prac nad strategią. Zasadę współpracy z mieszkańcami uwzględniono w systemie wdrażania i ewaluacji strategii.

ZASADA UWZGLĘDNIENIA WYMIARU TERYTORIALNEGO
Zastosowano zasady wynikające z podejścia terytorialnego i zintegrowanego planowania – zidentyfikowano społeczne, gospodarcze i środowiskowe powiązania funkcjonalne z otoczeniem miasta, istotne dla jego rozwoju.

ZASADA KONCENTRACJI WSPARCIA STRATEGICZNEGO
Działania miasta skoncentrowano na tych obszarach (wyzwaniach), które w procesie opracowania strategii uznano za priorytetowe dla jego rozwoju.

ZASADA ELASTYCZNOŚCI DZIAŁANIA
Opracowano przejrzysty system wdrażania i aktualizacji strategii, uwzględniający elastyczność przyjętych rozwiązań, tak by zwiększyć sprawność realizacji strategii i skuteczność wykorzystywania dostępnych zewnętrznych źródeł finansowania.

ZASADA ZACHOWANIA SPÓJNOŚCI Z CELAMI POLITYKI ROZWOJOWEJ DLA OBSZARU MIASTA
Zachowano spójność z założeniami polityki regionalnej Państwa określonymi w Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, a także z celami Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+, Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+, Strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku oraz wzięto pod uwagę aktualny stan prac nad równolegle powstającą Strategią Rozwoju Polski do 2035 r. i Strategią Rozwoju Obszaru otoczenia Centralnego Portu Komunikacyjnego do 2044.

FORMY PARTYCYPACJI

Strategia rozwoju miasta Milanówka została opracowana w sposób partycypacyjny, przy zastosowaniu różnorodnych metod angażowania mieszkańców miasta (**Rysunek 1**), radnych oraz innych interesariuszy, co umożliwiło mieszkańcom i pozostałym podmiotom wnoszenie pomysłów, sugestii, opinii i uwag.

Rysunek 1

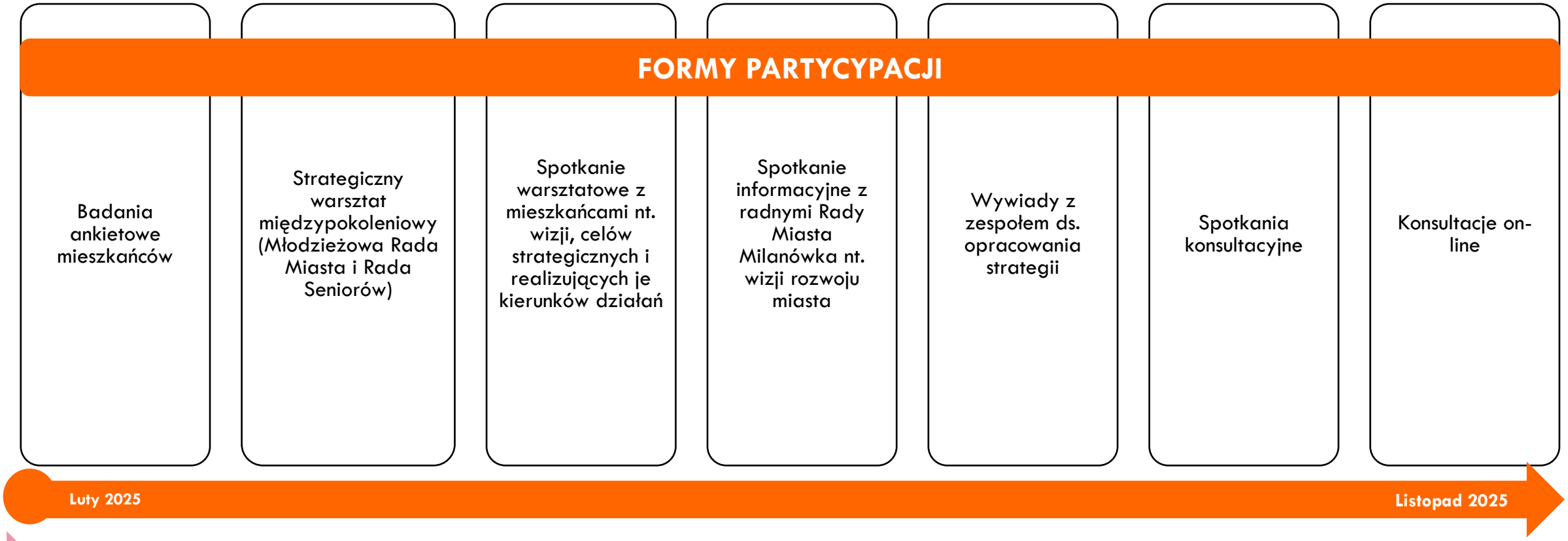

CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

Rozdział pn. „Część diagnostyczna” prezentuje ustalenia z diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej i środowiskowo-przestrzennej miasta Milanówka oraz wynikające z niej wnioski, sformułowane w postaci opartych o te ustalenia wyzwań strategicznych.
Pełna diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej zaprezentowana jest w Raporcie diagnostycznym.
Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej powstała na podstawie analizy statystycznych danych ilościowych (GUS, Monitor Rozwoju Lokalnego, dane własne miasta), wyników badań opinii mieszkańców oraz wywiadów z władzami i pracownikami miasta.

OBSZARY DIAGNOSTYCZNE

Diagnozę sytuacji miasta przeprowadzono w oparciu o dane ilościowe (GUS, Monitor Rozwoju Lokalnego, dane własne miasta), wyniki badań opinii mieszkańców, wywiadów z władzami oraz pracownikami miasta, a także spotkań z zainteresowanymi mieszkańcami.

W procesie diagnozowania przeanalizowano dokumenty sporządzone na potrzeby działań prowadzonych przez miasto (m.in. raporty o stanie miasta), a także dostępne opracowania dotyczące sytuacji społeczno-gospodarczej miasta.

W analizie uwzględniono czynniki wewnętrzne (w podziale na 18 obszarów diagnostycznych, skupione w 5 wymiarach) i czynniki zewnętrzne (w tym trendy), wpływające na jakość życia mieszkańców miasta Milanówka (**Rysunek 2**).

Rysunek 2

WYMIAR SPOŁECZNY	WYMIAR GOSPODARCZY	WYMIAR KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWY	WYMIAR PRZESTRZENNY	WYMIAR INSTYTUCJONALNY
• Demografia • Edukacja • Czas wolny • Bezpieczeństwo • Aktywność i integracja społeczna • Mieszkalnictwo	• Przedsiębiorczość • Rynek pracy	• Zasoby naturalne, formy ochrony przyrody, klimat i stan środowiska • Gospodarka wodno-kanalizacyjna • Gospodarka odpadami komunalnymi	• Polityka i zagospodaro-wanie przestrzenne • Infrastruktura energetyczna i telekomunikacyjna • Infrastruktura drogowa, kolejowa, rowerowa • Publiczny transport zbiorowy	• Współpraca ze społecznością lokalną • Współpraca z podmiotami publicznymi • Zasoby miasta (w tym finanse)

KLUCZOWE CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE WPŁYWAJĄCE NA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

MEGATRENDY	LOKALNE CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE
Globalne procesy i zjawiska o szerokim zasięgu, które w sposób istotny wpływają na rozwój społeczno-gospodarczy i środowiskowy miasta.	Uwarunkowania najbliższego otoczenia zewnętrznego miasta, które wpływają na jego rozwój, ale nie są bezpośrednio kontrolowane przez władze lokalne.

USTALENIA DIAGNOZY – WYMIAR SPOŁECZNY

DEMOGRAFIA

- Stabilna liczba ludności z prognozowaną tendencją wzrostową
- Ujemny przyrost naturalny
- Dodatnie saldo migracji
- Niekorzystne zmiany struktury funkcjonalnych grup ludności
- Starzenie się społeczności lokalnej
- Wysokie prawdopodobieństwo utrzymania się negatywnych zjawisk demograficznych w przyszłości

EDUKACJA

- Stabilna liczba placówek oświaty, opieki i wychowania
- Niewystarczająca jakość techniczna infrastruktury i wyposażenia placówek oświaty, opieki i wychowania
- Dobra dostępność do usług opieki nad dziećmi do lat 3 i wychowania przedszkolnego
- Rosnące zapotrzebowanie na usługi opieki nad dziećmi do lat trzech i edukacji podstawowej
- Rosnące zainteresowanie usługami opieki nad dziećmi do lat trzech, opieki przedszkolnej i edukacji na poziomie podstawowym
- Umiarkowana jakość działania żłobków i przedszkoli
- Dobra jakość nauczania w szkołach podstawowych

CZAS WOLNY

- Umiarkowanie oceniana dostępność i jakość usług kulturalnych
- Zróżnicowana i rozwijająca się oferta instytucji kultury
- Zróżnicowane zainteresowanie ofertą instytucji kultury
- Zróżnicowana oferta sportowa i związana z rekreacją
- Słabo dostępna infrastruktura sprzyjająca uprawianiu sportu i rekreacji
- Malejące zainteresowanie ofertą klubów sportowych
- Wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe obszaru
- Uboga infrastruktura wspierająca turystykę
- Umiarkowany potencjał turystyczny

USTALENIA DIAGNOZY – WYMIAR SPOŁECZNY- C.D.

BEZPIECZEŃSTWO	AKTYWNOŚĆ I INTEGRACJA SPOŁECZNA	MIESZKALNICTWO
• Wysoki poziom bezpieczeństwa osobistego i publicznego • Brak wysokospecjalistycznych usług zdrowotnych na terenie miasta • Przeciętna dostępność i jakość świadczeń podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej na terenie miasta • Rosnący poziom dofinansowania działań w zakresie ochrony zdrowia	• Wysoki poziom aktywności obywatelskiej mieszkańców • Przeciętny poziom aktywności społecznej mieszkańców • Wprowadzone rozwiązania systemowe wspierające zaangażowanie społeczne mieszkańców • Słabo dostępna infrastruktura i przestrzenie publiczne wspierające integrację mieszkańców • Wprowadzone rozwiązania systemowe wspierające włączenie społeczne (integrację) mieszkańców • Niski i obniżający się zasięg ubóstwa, w tym ubóstwa głębokiego • Przeciętna dostępność i jakość usług pomocy społecznej	• Rozwijający się rynek budownictwa jednorodzinnego • Przeciętna, ale rosnąca dostępność mieszkań

USTALENIA DIAGNOZY – WYMIAR GOSPODARCZY

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

- Niska konkurencyjność lokalnej gospodarki
- Wysoki, ale obniżający się poziom przedsiębiorczości mieszkańców
- Stabilna struktura działalności gospodarczej
- Przeciętne warunki dla prowadzenia działalności gospodarczej i brak strategicznego wsparcia miasta dla biznesu
- Przeciętny poziom integracji środowiska przedsiębiorców

RYNEK PRACY

- Niska atrakcyjność lokalnego rynku pracy
- Niski poziom bezrobocia rejestrowanego
- Niska dostępność zasobów dla rynku pracy

USTALENIA DIAGNOZY – WYMIAR KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWY

ŚRODOWISKO NATURALNE

- Wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe
- Bardzo wysoki udział terenów prawnie chronionych w powierzchni miasta (w tym: Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu, zespół przyrodniczo-krajobrazowy Turczynek, użytek ekologiczny Łęgi Na Skraju, pomniki przyrody, tereny objęte ochroną gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów) skutkujący ograniczeniami w zagospodarowaniu przestrzeni
- Niska wartość rolnicza gleb
- Istniejący obszar zanieczyszczenia gruntu i wód podziemnych, wpływający potencjalnie na sposób eksploatacji ujęć wody
- Umiarkowana jakość powietrza ze spadkami w okresie grzewczym
- Dobra jakość wód powierzchniowych
- Występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią dla zalewu wodą Q1% oraz dla zalewu wodą Q10% od rzeki Rokitnica
- Wysoki udział terenów zielonych w powierzchni miasta i stosunkowo dobry stan zieleni
- Aktywna polityka władz miasta w zakresie ochrony środowiska naturalnego

GOSPODARKA WODNO-KANALIZACYJNA

- Zasoby wody zaspakajające potrzeby mieszkańców
- Rozwijająca się sieć wodociągowa
- Dobra dostępność do sieci wodociągowej
- Rozwijająca się, ale niewystarczająco rozwinięta w stosunku do potrzeb rosnącej liczby mieszkańców i wyzwań środowiskowych sieć kanalizacyjna
- Przeciętna dostępność do sieci kanalizacyjnej
- Przeciętna jakość funkcjonowania wodociągów i kanalizacji
- Słabo rozwinięta retencja wód opadowych

GOSPODARKA ODPADAMI

- Dobrze zorganizowany system odbioru odpadów
- Wzrost efektywności systemu selektywnej zbiórki odpadów
- Wzrastający poziom recyklingu odpadów komunalnych

USTALENIA DIAGNOZY – WYMIAR PRZESTRZENNY

POLITYKA I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	INFRASTRUKTURA ENERGETYCZNA I TELEKOMUNIKACYJNA
• Średni stopień pokrycia miasta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego • Malejący rozwój zabudowy w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu • Istniejące ograniczenia w zagospodarowaniu miasta wynikające z aktów prawa powszechnie obowiązującego i prawa miejscowego • Niejednorodny układ urbanistyczny miasta • Stabilna struktura funkcjonalna miasta • Maksymalne zapotrzebowanie na nowe tereny mieszkaniowo-usługowe nie przekraczające chłonności terenów przeznaczonych pod zabudowę w planach miejscowych	• Istniejąca sieć energetyczna zabezpieczająca potrzeby mieszkańców • Dobre, ale ograniczone warunki do rozwoju odnawialnych źródeł energii • Dobra dostępność do sieci gazowej. Rozwijająca się sieć gazowa • Dominujący udział indywidualnych, tradycyjnych źródeł ciepła w źródłach ciepła • Dobra dostępność do internetu szerokopasmowego

USTALENIA DIAGNOZY – WYMIAR PRZESTRZENNY C.D.

INFRASTRUKTURA DROGOWA, KOLEJOWA I ROWEROWA

- Sieć drogowa i kolejowa o spowolnionym tempie rozwoju
- Niskie, ale rosnące zagęszczenie tras rowerowych (w tym dróg dla rowerów i ścieżek rowerowych)
- Zły stan infrastruktury pieszej i drogowej (w tym nieutwardzone drogi gminne)
- Niewystarczająca liczba miejsc do parkowania pojazdów
- Dobra dostępność drogowa zewnętrzna
- Dobra dostępność drogowa wewnętrzna

PUBLICZNY TRANSPORT ZBIOROWY

- Dobra dostępność do transportu publicznego (autobusowego i kolejowego)
- Dobre połączenia kolejowe i drogowe z Warszawą i innymi ośrodkami ponadlokalnymi

USTALENIA DIAGNOZY – WYMIAR INSTYTUCJONALNY

WSPÓŁPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ I Z PODMIOTAMI PUBLICZNYMI

- Różnorodne formy współpracy z mieszkańcami
- Różnorodne formy współpracy z organizacjami pozarządowymi
- Rosnące wsparcie finansowe miasta dla organizacji pozarządowych
- Umiarkowany poziom współpracy władz z mieszkańcami
- Różnorodne formy współpracy z przedsiębiorcami
- Różnorodne formy i obszary współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, w tym z gminami z metropolii warszawskiej (Stowarzyszenie Metropolia Warszawska, Podwarszawskie Trójmiasto Ogrodów, Warszawska Kolej Dojazdowa, Lokalna Grupa Działania Zielone Sąsiedztwo, Mazowiecka Agencja Energetyczna Sp. z o.o.).

ZASOBY MIASTA (W TYM FINANSE)

- Odpowiednie zasoby kompetencyjne dla prowadzenia działań bieżących miasta
- Stabilna sytuacja finansowa miasta
- Wzrastający poziom dochodów miasta
- Wzrastający poziom wydatków miasta
- Uzależnienie budżetu miasta od zewnętrznych źródeł finansowania
- Niewystarczająca dywersyfikacja źródeł dochodów własnych miasta
- Zmniejszające się potrzeby pożyczkowe na finansowanie inwestycji
- Obniżająca się zdolność finansowania rozwoju
- Niewystarczająca infrastruktura stanowiąca zasób niezbędna dla realizacji usług na rzecz społeczności lokalnej
- Stabilny zasób nieruchomości gminnych
- Niewielki zasób gminnych terenów przeznaczonych pod zabudowę
- Brak terenów inwestycyjnych
- Wymagający modernizacji zasób mieszkaniowy miasta
- Ustalona struktura organizacyjna zapewniająca ciągłość działań miasta
- Wymagające aktualizacji dokumenty strategiczne kierunkujące działania miasta
- Zróżnicowane, ale nie ujęte w system informacyjny, sposoby informowania mieszkańców o działaniach miasta
- Prowadzona w sposób doraźny promocja miasta

KLUCZOWE MEGATRENDY

Rysunek 4

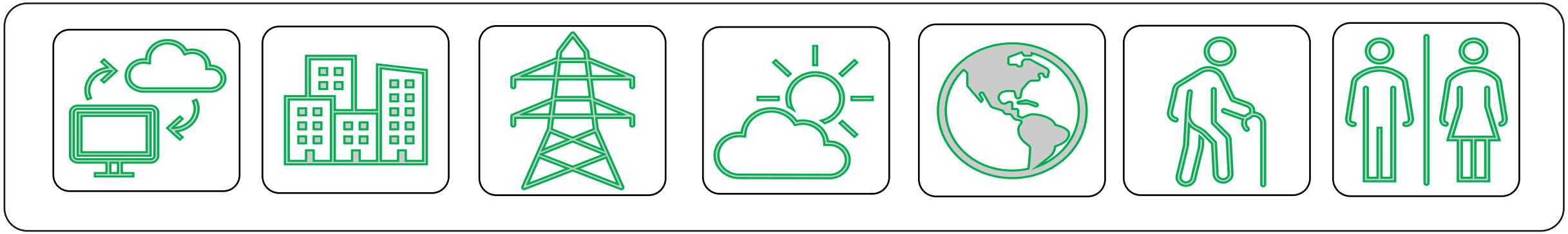

Przyspieszenie technologiczne

Rosnące tempo wdrażania nowych technologii, wpływa na wszystkie sektory życia społecznego i gospodarkę.

Postępująca urbanizacja

Ciągły wzrost liczby mieszkańców miast prowadzi do rozwoju infrastruktury, intensywnej zabudowy i wyzwań związanych z planowaniem przestrzeni, ochroną środowiska i jakością życia.

Rosnące zapotrzebowanie na energię

Systematyczny wzrost zużycia energii, wynikający z rozwoju technologicznego, społecznego i liczby ludności stawia nowe wyzwania przed systemami energetycznymi i ochroną klimatu.

Zanieczyszczenie środowiska i zmiany klimatu

Wzrastający, negatywny wpływ działalności człowieka na ekosystemy prowadzi do degradacji środowiska naturalnego, ekstremalnych zjawisk pogodowych i globalnego ocieplenia.

Nasilające się migracje ludności

Wzrastający przepływ osób między krajami i regionami wpływa na strukturę demograficzną, rynek pracy i integrację społeczną.

Starzenie się społeczności

Rosnący udział osób starszych w strukturze demograficznej wpływa na systemy opieki zdrowotnej, rynek pracy, politykę społeczną i potrzeby infrastrukturalne.

Rosnąca polaryzacja społeczna

Pogłębiające się różnice społeczne, kulturowe i polityczne między grupami społecznymi prowadzą do napięć społecznych, spadku zaufania i osłabienia spójności społecznej.

KLUCZOWE LOKALNE CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE

Rysunek 3

Dalszy rozwój metropolii warszawskiej

może przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności Milanówka jako dobrego miejsca do życia dzięki bliskości stolicy, dobrej dostępności komunikacyjnej oraz rosnącemu zapotrzebowaniu na tereny mieszkaniowe. Jednocześnie może on powodować presję urbanizacyjną, wzrost cen nieruchomości oraz zmianę charakteru miasta-ogrodu na bardziej zurbanizowany i funkcjonalny obszar podmiejski.

Budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego

może znacząco wpłynąć na rozwój Milanówka poprzez zwiększenie jego dostępności komunikacyjnej i atrakcyjności inwestycyjnej, szczególnie w kontekście bliskości nowych węzłów transportowych.

Jednocześnie może to wiązać się z większą presją inwestycyjną, intensyfikacją ruchu oraz ryzykiem utraty części walorów krajobrazowych i charakteru miasta-ogrodu.

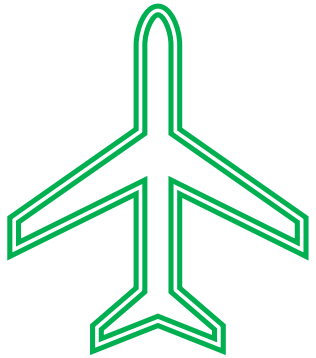

CZĘŚĆ PROGRAMOWA

Rozdział opisuje cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym; kierunki rozwoju działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych; oczekiwane rezultaty planowanych działań, oraz wskaźniki ich osiągnięcia.

MODEL LOGICZNY STRATEGII

Wnioski z diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej Milanówka oraz określone w oparciu o nią wyzwania strategiczne stanowiły podstawę dla formułowania wizji, celów strategicznych, operacyjnych oraz kierunków działań.

Hierarchię i powiązania między wskazanymi wyżej elementami strategii rozwoju miasta Milanówka prezentuje **Rysunek 5** – model logiczny strategii.

Rysunek 5

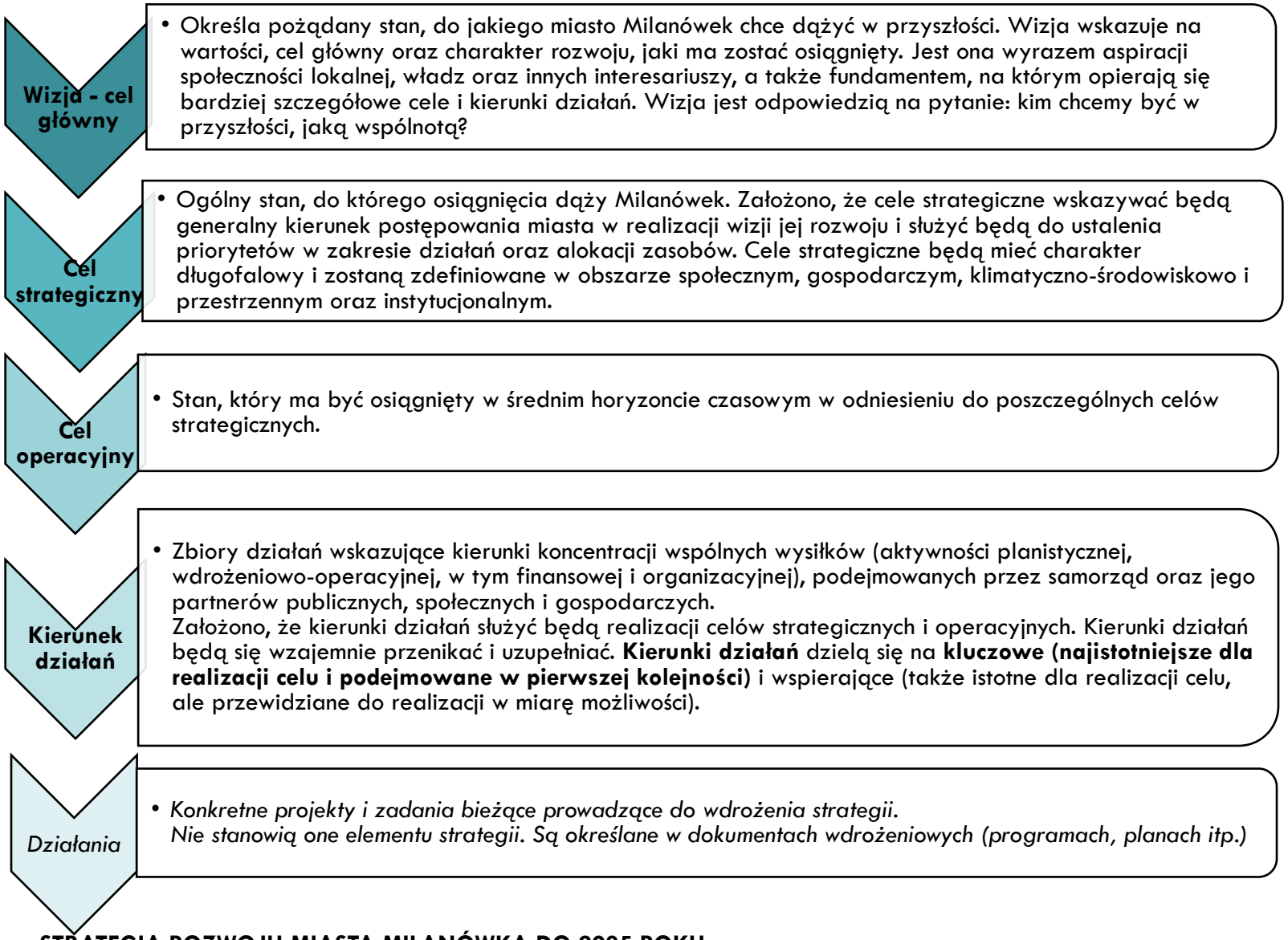

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA MILANÓWKA DO 2035 ROKU

WIZJA (CEL GŁÓWNY) MILANÓWKA

MILANÓWEK: WSPÓŁCZESNE MIASTO PEŁNE OGRODÓW

Jesteśmy wygodnym i bezpiecznym miastem, w którym rozwój społeczny, jakość usług publicznych i przedsiębiorczość lokalna, współistnieją w harmonii z przyrodą, dziedzictwem kulturowym i ideą miasta-ogrodu.

Cieszymy się wysoką jakością życia, ponieważ niezależnie od wieku, statusu społecznego czy miejsca zamieszkania, żyjąc w atrakcyjnym otoczeniu, mamy dostępne, wysokiej jakości usługi, wygodną infrastrukturę i aktywną, wspierającą się wspólnotę lokalną.

Jesteśmy miastem opartym na wspólnocie, przyjaznej gospodarce, funkcjonalnej przestrzeni publicznej, ale również na sile instytucji i innowacyjnym zarządzaniu.

ROZWINIĘCIE WIZJI MILANÓWKA – FILARY WIZJI

Milanówek:
Współczesne Miasto Pełne Ogrodów

MIASTO WSPÓŁCZESNE

czyli zapewniające wysoką jakość życia mieszkańców, z jednoczesnym zachowaniem tożsamości „miasta-ogrodu”

MIASTO PEŁNE OGRODÓW

czyli harmonijnie łączące naturę, zieleń i ekologiczne podejście z dbałością o historyczne dziedzictwo i nowoczesny, funkcjonalny rozwój.

ROZWINIĘCIE WIZJI MILANÓWKA – FILARY WIZJI

MIASTO WSPÓŁCZESNE oznacza:

- **WYSOKĄ JAKOŚĆ ŻYCIA WE WSPÓŁCZESNYM MIEŚCIE. INNOWACYJNE ZARZĄDZANIE MIASTEM**

Zrównoważona urbanistyka i mieszkalnictwo – oferta dla różnych grup społecznych, zapewniająca komfortowe warunki do życia mieszkańcom ze szczególnym poszanowaniem środowiska naturalnego. Rozwój edukacji, kultury, sportu i oferty spędzania czasu wolnego, łączące nowoczesność z tradycją. Dostępność usług i cyfryzacja – wdrażanie innowacyjnych rozwiązań smart city w administracji, komunikacji z mieszkańcami i zarządzaniu przestrzenią.

- **SPÓJNĄ PRZESTRZEŃ, WYSOKIE STANDARDY USŁUG ORAZ INFRASTRUKTURY**

Estetyczna i funkcjonalna, ułatwiająca interakcje społeczne przestrzeń publiczna, dostosowana do różnych grup wiekowych. Rozwój infrastruktury komunalnej (sprawne i zaawansowane funkcjonalnie systemy wodociągowe i kanalizacyjne, gospodarki odpadowej, otoczenia technologicznego). Koordynacja działań z sąsiednimi gminami w ramach Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów, na zasadzie łączenia potencjałów i wspólnych korzyści.

- **MOBILNOŚĆ**

Zrównoważona infrastruktura drogowa – modernizacja ulic i chodników z uwzględnieniem zieleni, dostosowana do współczesnych standardów mobilności. Rozwój tras rowerowych oraz ich pełne zintegrowanie. Nowoczesny transport – rozwój komunikacji publicznej, systemów parkowania, inteligentnych skrzyżowań oraz alternatywnych środków transportu. Bezpieczne, eko-przyjazne systemy drogowo-piesze. Dobre skomunikowanie z regionem – integracja z systemami transportowymi gmin z metropolii warszawskiej oraz wykorzystanie bliskości kluczowych węzłów komunikacyjnych.

- **ROZWÓJ GOSPODARCZY**

Rozwój infrastruktury usługowej i gospodarczej – otwarcie miasta na nowe nieuciążliwe inwestycje, w szczególności na terenach wskazanych w dokumentach planistycznych jako przeznaczone pod usługi i działalność gospodarczą, ~~w tym~~ na obszarach położonych poza historycznym układem miasta-ogrodu (~~potencjalne~~ zagospodarowanie tych terenów – np. pod funkcje usługowe powiązane z Centralnym Portem Komunikacyjnym – może przynieść wzrost miejsc pracy i dodatkowe dochody do budżetu miasta). Inteligentne zarządzanie energią i odpadami – nowoczesne technologie miejskie, w tym spółdzielnie energetyczne, gospodarka odpadami w obiegu zamkniętym. Współczesne przestrzenie miejskie – rewitalizacja lokalnych centrów usługowych.

- **ŚWIADOMĄ, DŁUGOFALOWĄ STRATEGIĘ FINANSOWĄ**

Skuteczne generowanie i pozyskiwanie środków na rozwój, równoważenie budżetu poprzez zachęcanie mieszkańców do płacenia podatku na terenie miasta, zrównoważone planowanie urbanistyczne, przyciąganie inwestorów oraz rozwój nowych gałęzi gospodarki.

ROZWINIĘCIE WIZJI MILANÓWKA – FILARY WIZJI

MIASTO PEŁNE OGRODÓW oznacza:

- **ŚWIADOMĄ, DŁUGOFALOWĄ POLITYKĘ PRZESTRZENNĄ**

Elastyczne planowanie przestrzenne – równowaga między ochroną dziedzictwa a dostosowaniem do współczesnych wymagań urbanistycznych oraz planowania funkcjonalnych, zintegrowanych systemów społeczno-gospodarczych.

- **ZIELEŃ, ŚRODOWISKO JAKO PRIORYTET URBANISTYCZNY/PLANISTYCZNY**

Rozwój i rewitalizacja parków i terenów zielonych. Zachowanie i pielęgnacja historycznych ogrodów i drzewostanu. Utrzymanie terenów zielonych. Zielona rewitalizacja ścisłego centrum miasta.

- **BUDOWNICTWO I INFRASTRUKTURA W HARMONII Z NATURĄ**

Budownictwo wpisane w zieleń, ekologiczne z zastosowaniem rozwiązań energooszczędnych oraz promujących samowystarczalność energetyczną m.in. z wykorzystaniem „BIO". Systemy retencji wodnej, ogrody deszczowe i wykorzystanie wód opadowych. Transport: trasy rowerowe, strefy piesze, ekologiczna komunikacja miejska i międzygminna.

- **OGRODY SZTUKI, TWÓRCZOŚCI, KULTURY**

Tradycje jedwabnicze, lokalni artyści, kreatywni zawodowo i artystycznie mieszkańcy, w tym młodzież.

- **SPOŁECZNOŚĆ I EDUKACJĘ W OTOCZENIU ZIELENI**

Organizacja wydarzeń promujących markę Milanówka i plenerowych, takich jak festiwale, koncerty, wystawy. Nowoczesne szkoły i świadoma edukacja od najmłodszych lat. Wsparcie dla inicjatyw obywatelskich, ulic życia społecznego, miejskich ogrodów społecznych, warsztatów ekologicznych itp.

- **GOSPODARKĘ I TURYSTYKĘ KULTUROWĄ**

Wspieranie lokalnych przedsiębiorców działających w sektorze ekologicznym, turystycznym i wysokich technologii. Rozwój turystyki kulturowej i tras spacerowych oraz tras rowerowych promujących dziedzictwo Milanówka.

WNIOSKI Z DIAGNOZY. WYZWANIA STRATEGICZNE

Wyzwania strategiczne to wnioski płynące z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej, klimatyczno-środowiskowej i przestrzennej miasta (wewnętrznej i zewnętrznej), potrzeb mieszkańców, trendów oraz potencjalnych szans i zagrożeń, które mogą wpłynąć na jego rozwój.

Odpowiedź na wyzwania strategiczne jest niezbędnym elementem planowania strategicznego. Planistyczna jakość tej odpowiedzi oraz właściwe dopasowanie decyzyjno-organizacyjne systemu wdrażania i strategicznego zarządzania znacząco zwiększa prawdopodobieństwo osiągnięcia celów rozwojowych Milanówka.

Wyzwania miasta Milanówka dzielą się na horyzontalne, tj. te, które mają charakter przekrojowy, wpływają na wiele obszarów życia społeczno-gospodarczego jednocześnie oraz na pozostałe, równie ważne, ale przypisane do dwóch filarów rozwoju miasta (**Rysunek 6**).

Odpowiedzią na zidentyfikowane wyzwania (problemy i potrzeby) są cele strategiczne. Każdy cel jest zaprojektowany tak, aby przeciwdziałać określonym wyzwaniom, minimalizować zagrożenia i wykorzystywać szanse rozwojowe.

W ten sposób cele realizują strategiczną misję i wizję, przekładając diagnozę sytuacji na konkretne działania i efekty.

Rysunek 6

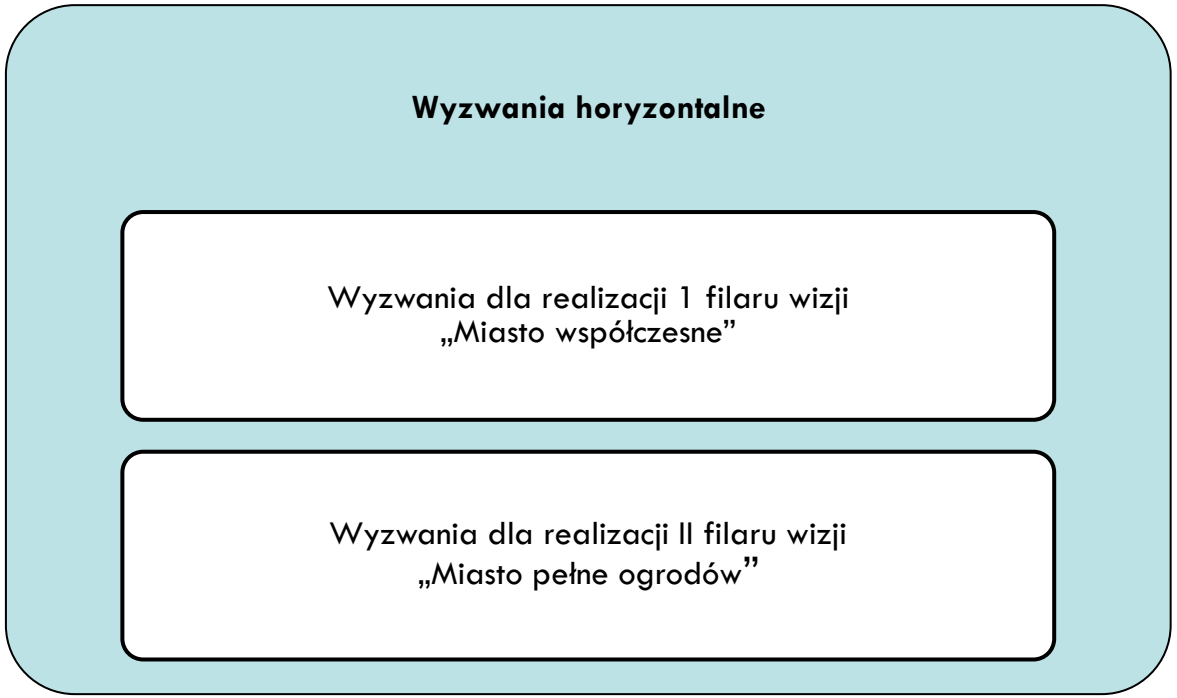

WYZWANIA HORYZONTALNE

1. Negatywne trendy demograficzne (ujemny przyrost naturalny, starzenie się społeczności lokalnej)
2. Zachowanie równowagi między dziedzictwem a rozwojem urbanistycznym miasta-ogrodu
3. Zrównoważone gospodarowanie przestrzenią
4. Ograniczone zasoby finansowe miasta i niska dywersyfikacja źródeł przychodów
5. Efektywne zarządzanie miastem oraz otwarte rządzenie
6. Kompleksowa polityka promocyjna wykorzystująca markę „miasta-ogrodu”
7. Współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego lub ich stowarzyszeniami/związkami w celu koordynacji działań na poziomie lokalnym i regionalnym

WYZWANIA DLA REALIZACJI I FILARU WIZJI

MIASTO WSPÓŁCZESNE - WYZWANIA	1. Efektywna komunikacja i partycypacja społeczna
	2. Dostępna i wysokiej jakości infrastruktura i przestrzenie publiczne
	3. Dostępne i dostosowane do oczekiwań mieszkańców i zmian w strukturze demograficznej populacji usługi publiczne, w tym społeczne
	4. Tworzenie warunków dla pracy lokalnej i zdalnej
	5. Zrównoważony transport i mobilność
	6. Cyfryzacja usług publicznych

WYZWANIA DLA REALIZACJI II FILARU WIZJI

MIASTO PEŁNE OGRODÓW – WYZWANIA	1. Presja urbanizacyjna na tereny zielone i dziedzictwo przyrodnicze
	2. Ochrona i rozwój terenów zielonych
	3. Rozwój infrastruktury ekologicznej i wdrażanie ekologicznych standardów w budownictwie i infrastrukturze
	4. Kompleksowa polityka środowiskowa, w tym wspieranie innowacji ekologicznych
	5. Adaptacja do zmian klimatu
	6. Wzmacnianie lokalnej świadomości ekologicznej
	7. Wzmocnienie efektywności energetycznej

STRUKTURA CELÓW SŁUŻĄCYCH REALIZACJI WIZJI MIASTA MILANÓWKA

Rysunek 7

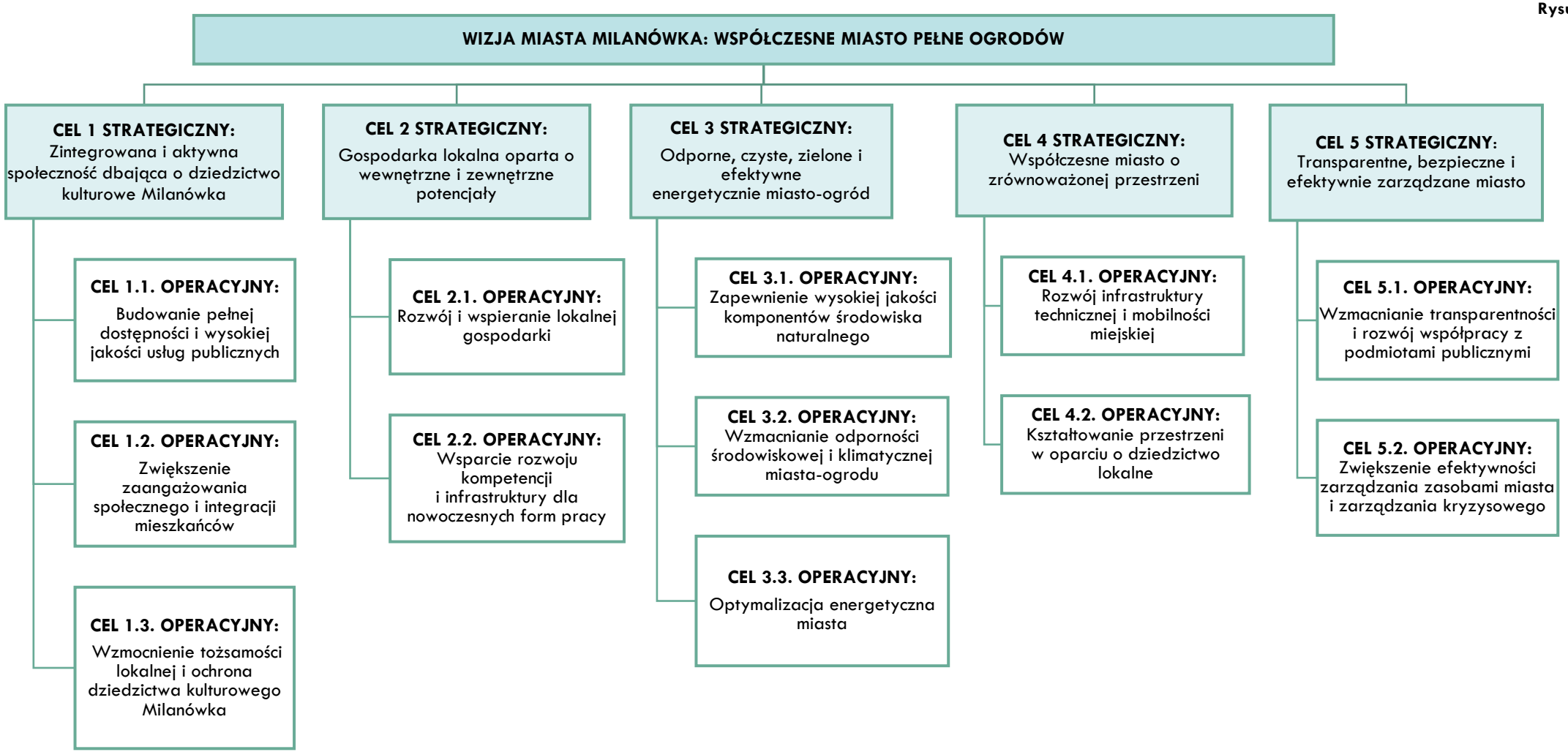

CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ W WYMIARZE SPOŁECZNYM

Tabela 1

Cel strategiczny:	**1. Zintegrowana i aktywna społeczność dbająca o dziedzictwo kulturowe Milanówka**
Cel operacyjny:	**1.1. Budowanie pełnej dostępności i wysokiej jakości usług publicznych**
Kierunki działań	**PRIORYTETOWE:** – rozwój i poprawa jakości infrastruktury publicznej (w tym kulturalnej, społecznej, edukacyjnej, urzędu miasta i jednostek miejskich), – rozwój i dostosowanie oferty spędzania czasu wolnego, w tym oferty usług kulturalnych i oferty sportowej do potrzeb różnych grup mieszkańców, – zwiększanie dostępności do usług, budynków i przestrzeni publicznych (w tym likwidacja barier architektonicznych i cyfryzacja usług publicznych),
	WSPIERAJĄCE – tworzenie lokalnych centrów usług (np. punktów wielofunkcyjnych łączących usługi edukacyjne, administracyjne, społeczne w budynkach publicznych), – wzmocnienie potencjału edukacyjnego poprawa jakości kształcenia w szkołach podstawowych poprzez nowoczesne programy i metody nauczania, – wspieranie współpracy placówek edukacyjnych z rodzicami, podnoszenie umiejętności wychowawczych rodziców, – rozwój pomocy i wsparcia psychologicznego dla dzieci i ich rodzin, – rozwój pozaszkolnych form edukacji kierowanych do różnych grup wiekowych, – wdrażanie programów profilaktyki zdrowotnej, – wsparcie usług i placówek ochrony zdrowia oraz instytucji wsparcia psychologicznego i specjalistycznego, – rozwój usług opiekuńczych i środowiskowych (w tym teleopieka, asystencja osób starszych), – angażowanie mieszkańców w ocenę i współtworzenie usług publicznych (partycypacja), – inicjowanie rozwoju partnerstw z organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami i innymi gminami w zakresie świadczenia usług publicznych, w tym opracowanie systemu zachęt dla organizacji pozarządowych mających na celu rozwój partnerstwa społeczno-publicznego **i inne kierunki działania służące realizacji tego celu.**

CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ W WYMIARZE SPOŁECZNYM – C.D.

Tabela 2

Cel strategiczny:	**1. Zintegrowana i aktywna społeczność dbająca o dziedzictwo kulturowe Milanówka**
Cel operacyjny:	**1.2. Zwiększenie zaangażowania społecznego i integracji mieszkańców**
Kierunki działań	**PRIORYTETOWE:** – zagospodarowanie przestrzeni centrum miasta jako miejsca spotkań i integracji społecznej, – tworzenie, modernizacja i wyposażenie w infrastrukturę przestrzeni publicznych sprzyjających integracji, w tym integracji wielopokoleniowej (parki, skwery, tereny rekreacyjne, tereny sportowe, ulice, place zabaw i targowisko miejskie), – udzielanie wsparcia, w tym finansowego, promocyjnego, lokalowego organizacjom pozarządowym i lokalnym inicjatywom ukierunkowanym na wsparcie integracji, aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców,
	WSPIERAJĄCE: – wsparcie funkcjonowania i tworzenie lokalnych centrów integracji sąsiedzkiej, – budowa i modernizacji obiektów i infrastruktury służącej integracji mieszkańców, w tym centrów kultury, bibliotek, świetlic i innych miejsc aktywności lokalnej, obiektów sportowych, rekreacyjnych dla wszystkich grup wiekowych, – organizacja wydarzeń, w tym: kulturalnych, sportowych i edukacyjnych integrujących mieszkańców, – włączanie mieszkańców w organizację wydarzeń i inicjatyw miasta (w tym kulturalno-sportowych), – promowanie i organizacja działań integracyjnych, np. warsztatów międzypokoleniowych warsztatów wspierających adaptację nowych mieszkańców, klubów sportowych, – rozwój programów edukacyjnych i programów aktywizujących seniorów i pozostałe grupy społeczne (w tym rodziny), – wdrożenie programów lojalnościowych i promocyjnych zachęcających mieszkańców do uczestnictwa w wydarzeniach i inicjatywach miasta, w tym objętych ofertą kulturalno-sportową miasta,

CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ W WYMIARZE SPOŁECZNYM – C.D.

Tabela 3

Cel strategiczny:	**1. Zintegrowana i aktywna społeczność dbająca o dziedzictwo kulturowe Milanówka**
Cel operacyjny:	**1.2. Zwiększenie zaangażowania społecznego i integracji mieszkańców**
Kierunki działań:	**WSPIERAJĄCE:** – wdrażanie programów wsparcia dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji (materialnej, rodzinnej, społecznej, w tym osób z niepełnosprawnościami), – rozwój poradnictwa dla osób i rodzin w niekorzystnej sytuacji, – dostosowanie placówek i przestrzeni publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i wykluczonych, – zwiększanie dostosowań dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z uwzględnieniem nowoczesnych narzędzi cyfrowych, – prowadzenie kampanii edukacyjnych na temat integracji i aktywności społecznej i obywatelskiej, – wsparcie dla szkół i programów edukacyjnych promujących społeczną odpowiedzialność, – promocja wolontariatu (w tym kulturalno-sportowego), – wspieranie rozwoju i funkcjonowania społecznych inicjatyw mieszkaniowych - budownictwa czynszowego, – rozwój programów budowy mieszkań treningowych i wspomaganych, – dostosowanie przestrzeni i usprawnienie komunikacji dla osób o ograniczonej mobilności **i inne kierunki działania służące realizacji tego celu.**

CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ W WYMIARZE SPOŁECZNYM – C.D.

Tabela 4

Cel strategiczny:	**1. Zintegrowana i aktywna społeczność dbająca o dziedzictwo kulturowe Milanówka**
Cel operacyjny:	**1.3. Wzmocnienie tożsamości lokalnej i ochrona dziedzictwa kulturowego Milanówka**
Kierunki działań:	**PRIORYTETOWE:** – rewitalizacja i konserwacja zabytkowych budynków i przestrzeni publicznych z zachowaniem walorów i funkcji użytkowych obiektów (w tym: renowacja zabytkowych willi, parków i elementów zieleni wpisanych w koncepcję miasta-ogrodu), – zachowanie i pielęgnacja zieleni miejskiej zgodnie z ideą miasta-ogrodu, zakładającą harmonijne łączenie zabudowy z zielenią – wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych, kulturalnych i przedsiębiorczości, w szczególności związanych z dziedzictwem miasta-ogrodu oraz tradycjami rzemieślniczymi.
	WSPIERAJĄCE: – opracowanie i wdrożenie programu ochrony dziedzictwa kulturowego w mieście, – ochrona obiektów zabytkowych oraz przyległych obszarów przed niewłaściwym użytkowaniem lub zabudową, – modernizacja lub budowa lokalnych muzeów i innych obiektów wspierających ochronę dziedzictwa miasta-ogrodu, – tworzenie nowych i rozwój istniejących szlaków tematycznych (pieszych, rowerowych) podkreślających walory miasta-ogrodu, – opracowanie i wdrożenie programów zachęt dla mieszańców do płacenia podatków w mieście (w tym programów lojalnościowych, ułatwień formalnych itp.), – wdrożenie programów edukacyjnych mających na celu zbudowanie poczucia tożsamości z miejscem zamieszkania (w tym lekcje o historii i dziedzictwie kulturowym miasta, warsztaty tradycyjnego rzemiosła, konkursy i gry miejskie), – promocja Milanówka jako miasta-ogrodu w komunikacji marketingowej i turystycznej, w tym organizacja wydarzeń promujących markę Milanówka (w tym festiwale, koncerty, wystawy), – rozwój współpracy z Podkową Leśną i Brwinowem w ramach inicjatywy Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów, mającej na celu promowanie idei miasta-ogrodu **i inne kierunki działania służące realizacji tego celu.**

CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ W WYMIARZE GOSPODARCZYM

Tabela 5

Cel strategiczny:	**2. Gospodarka lokalna oparta o wewnętrzne i zewnętrzne potencjały**
Cel operacyjny:	**2.1. Rozwój i wspieranie lokalnej gospodarki**
Kierunki działań:	**PRIORYTETOWE:** – podejmowanie działań na rzecz utworzenia na obszarach położonych poza historycznym układem miasta-ogrodu strefy usługowej ukierunkowanej np. na obsługę Centralnego Portu Komunikacyjnego oraz stworzenie systemu wspierania rozwoju przedsiębiorczości lokalnej (w tym branży turystycznej, gastronomicznej, handlu), – rozwój infrastruktury wspierającej działalność gospodarczą (w tym technicznej, drogowej), – wspieranie rozwoju przedsiębiorczości społecznej oraz związanej z mikrohotelarstwem (w tym pensjonaty, apartamenty) skierowanej na obsługę osób i firm korzystających z Centralnego Portu Komunikacyjnego,
	WSPIERAJĄCE: – rozwój współpracy miasta z lokalnymi przedsiębiorcami – powołanie rady przedsiębiorców, organizowanie spotkań informacyjnych, konsultacje w zakresie wpływu planowanych działań na sytuację przedsiębiorców, – stworzenie i promocja marki gospodarczej Milanówka – miasta przyjaznego przedsiębiorcom, w szczególności prowadzącym działalność wspierającą funkcjonowanie Centralnego Portu Komunikacyjnego oraz obsługę osób i firm korzystających z Centralnego Portu Komunikacyjnego, – włączanie lokalnych przedsiębiorców w realizację zadań własnych miasta, w szczególności w zakresie edukacji, usług społecznych i opieki zdrowotnej, – promowanie i rozwijanie współpracy międzysektorowej oraz partnerstwa publiczno-prywatnego, – wspieranie rozwoju zielonej gospodarki i gospodarki w obiegu zamkniętym, – budowanie systemu edukacji proprzedsiębiorczej i promującej współdziałanie podmiotów gospodarczych, – budowanie programu promocji lokalnych usług i wsparcie promocji lokalnych usług i produktów **i inne kierunki działania służące realizacji tego celu.**

CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ W WYMIARZE GOSPODARCZYM – C.D.

Tabela 6

Cel strategiczny:	**2. Gospodarka lokalna oparta o wewnętrzne i zewnętrzne potencjały**
Cel operacyjny:	**2.2. Wsparcie rozwoju kompetencji i infrastruktury dla nowoczesnych form pracy**
Kierunki działań:	**PRIORYTETOWE:** – promowanie Milanówka jako miejsca dobrego do życia, pracy zdalnej i uprawiania wolnych zawodów („*smart garden city*"), zachęcanie przedsiębiorstw do lokowania oddziałów i hubów pracy hybrydowej w Milanówku, – tworzenie przestrzeni przyjaznej coworkingowi, – wsparcie rozwoju sieci dostępu do szybkiego internetu,
	WSPIERAJĄCE: – opracowanie i wdrożenie programów edukacyjnych dla mieszkańców podnoszących kompetencje cyfrowe (w tym np. e-commerce, praca online, zarządzanie), umiejętności miękkich i językowych przydatnych na rynku pracy (szczególnie języka angielskiego), – organizacja wydarzeń networkingowych i spotkań tematycznych dla freelancerów i mikroprzedsiębiorców, – promowanie pracy zdalnej wśród mieszkańców i firm lokalnych jako atrakcyjnej formy zatrudnienia, – rozwój współpracy z powiatem w celu monitorowania zmian na rynku pracy i potrzeb kompetencyjnych dla adaptacji działań wspierających, realizowanych przez miasto, do potrzeb rynku pracy **i inne kierunki działania służące realizacji tego celu.**

CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ W WYMIARZE KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWYM

Tabela 7

Cel strategiczny:	**3. Odporne, czyste, zielone i efektywne energetycznie miasto-ogród**
Cel operacyjny:	**3.1. Zapewnienie wysokiej jakości komponentów środowiska naturalnego**
Kierunki działań:	**PRIORYTETOWE:** – rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej (w tym wodno-kanalizacyjnej), – poprawa jakości powietrza w mieście (m.in. poprzez realizację programów wspierających mieszkańców w wymianie lub instalowaniu niskoemisyjnych źródeł ciepła oraz termomodernizacji), – ochrona wód podziemnych i powierzchniowych oraz gleb przed zanieczyszczeniami w tym zabezpieczenie źródeł wody pitnej przed zanieczyszczeniem oraz działania na rzecz efektywnego zarządzanie zasobami wodnymi,
	WSPIERAJĄCE: – ochrona obszarów i obiektów cennych przyrodniczo, terenów zieleni oraz lasów, – wprowadzenie systemu monitoringu stanu środowiska, – rozwój systemów wsparcia dla mieszkańców w zagospodarowaniu odpadów zielonych, – rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury, – zwiększenie różnorodności biologicznej terenów zieleni miejskiej, – opracowanie kompleksowego programu ochrony, monitoringu i kształtowania drzewostanu w Milanówku – organizowanie akcji edukacyjnych, wdrożenie zachęt i programów angażowania społeczności w działania pro-środowiskowe, **i inne kierunki działania służące realizacji tego celu.**

CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ W WYMIARZE KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWYM C.D.

Tabela 8

Cel strategiczny:	**3. Odporne, czyste, zielone i efektywne energetycznie miasto-ogród**
Cel operacyjny:	**3.2. Wzmacnianie odporności środowiskowej i klimatycznej**
Kierunki działań:	**PRIORYTETOWE:** – rozwój (w tym modernizacja) systemu odwodnień i zagospodarowania wód opadowych, – budowa systemów małej retencji, zwiększanie powierzchni przepuszczalnych (w tym: parków kieszonkowych, ogrodów deszczowych, rowów chłonnych, muld chłonnych, zbiorników i niecek retencyjnych), – wspieranie rozwoju niskoemisyjnego transportu publicznego i rozwój infrastruktury rowerowej,
	WSPIERAJĄCE: – promowanie retencji wody w mieście, – wdrożenie monitoringu przepływów deszczowych (czujniki i systemy wczesnego ostrzegania przed lokalnymi podtopieniami), – ochrona, rozwój i utrzymanie istniejących terenów zielonych, podejmowanie działań na rzecz utworzenia zielonych obszarów przygranicznych miasta, – ochrona lokalnych korytarzy napowietrzających miasto, – wprowadzenie zielonych standardów urbanistycznych, – budowanie współpracy międzygminnej i z organizacjami pozarządowymi w zakresie działań prośrodowiskowych i klimatycznych, – wdrożenie programów edukacyjnych w zakresie działań prośrodowiskowych i klimatycznych, – wprowadzenie mechanizmów lub systemów monitoringu środowiskowego, w tym zagrożeń i klęsk żywiołowych **i inne kierunki działania służące realizacji tego celu.**

CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ W WYMIARZE KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWYM C.D.

Tabela 9

Cel strategiczny:	**3. Odporne, czyste, zielone i efektywne energetycznie miasto-ogród**
Cel operacyjny:	**3.3. Optymalizacja energetyczna miasta**
Kierunki działań:	**PRIORYTETOWE:** – modernizacja energetyczna budynków publicznych i będących w zasobie mieszkaniowym, w tym: termomodernizacja, montaż odnawialnych źródeł energii (w dalszej części dokumentu zwanych również: OZE), wymiana źródeł ciepła, – tworzenie banków energii oraz spółdzielni energetycznych, klastrów energii, – wymiana oświetlenia w przestrzeniach publicznych na energooszczędne,
	WSPIERAJĄCE: – doradztwo dla mieszkańców w zakresie efektywności energetycznej, – budowa lub wspieranie budowy magazynów energii, – promowanie odnawialnych źródeł energii, – promowanie zrównoważonego budownictwa i budownictwa ekologicznego, – promowanie rozwoju społeczności energetycznych oraz zrównoważonej energetyki rozproszonej, – prowadzenie akcji edukacyjnych dla mieszkańców na temat efektywności energetycznej i OZE, – wdrażanie inteligentnych systemów zarządzania energią, – integracja polityki gospodarki odpadami z lokalną polityką energetyczną **i inne kierunki działania służące realizacji tego celu.**

CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ W WYMIARZE PRZESTRZENNYM

Tabela 10

Cel strategiczny:	**4. Współczesne miasto o zrównoważonej przestrzeni**
Cel operacyjny:	**4.1. Rozwój infrastruktury technicznej i mobilności miejskiej**
Kierunki działań:	**PRIORYTETOWE:** – rozwój, modernizacja i utrzymanie infrastruktury drogowej (z uwzględnieniem ciągów pieszych i dróg dla rowerów, pasów ruchu dla rowerów lub dróg dla pieszych i rowerów), – rozwój tras rowerowych i ich zintegrowanie wewnątrz miasta i z gminami sąsiednimi, – poprawa systemów bezpieczeństwa na drogach publicznych, w tym monitoring ruchu, wprowadzanie stref ruchu uspokojonego i inteligentnych przejść dla pieszych, rozwój przyjaznych i bezpiecznych przystanków,
	WSPIERAJĄCE: – rozwój budownictwa komunalnego i socjalnego, – wsparcie rozwoju transportu publicznego, w tym działania na rzecz integracji z systemami transportowymi metropolii warszawskiej, – dostosowanie transportu publicznego do potrzeb różnych grup społecznych, – rozwijanie współpracy z gminami z metropolii warszawskiej i innymi podmiotami, w tym publicznymi w zakresie tworzenia i realizacji wspólnej komunikacji publicznej, – zwiększenie dostępności transportu publicznego, – podejmowanie działań na rzecz wprowadzenia nieskoemisyjnego lub zeroemisyjnego transportu publicznego, – zwiększenie liczby miejsc parkingowych lub postojowych, – wzmocnienie funkcji parkingów *park&ride,* – działania na rzecz ograniczenia lub wyprowadzenia ruchu tranzytowego z miasta **i inne kierunki działania służące realizacji tego celu.**

CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ W WYMIARZE PRZESTRZENNYM – C.D.

Tabela 11

Cel strategiczny:	**4. Współczesne miasto o zrównoważonej przestrzeni**
Cel operacyjny:	**4.2. Kształtowanie przestrzeni publicznej w oparciu o tożsamość i dziedzictwo lokalne miasta-ogrodu**
Kierunki działań:	**PRIORYTETOWE:** – aktualizacja dokumentów planistycznych z uwzględnieniem wartości kulturowych i krajobrazowych Milanówka, w tym wprowadzenie lokalnych standardów (zasad) urbanistycznych dotyczących powierzchni działek i zabudowy, estetyki, zieleni, architektury, zgodnych z charakterem miasta, – ochrona i rewaloryzacja zabytków oraz wartościowych układów urbanistycznych, – podejmowanie działań na rzecz porządkowania i estetyzacji przestrzeni,
	WSPIERAJĄCE: – wdrożenie programów edukacji mieszkańców w zakresie dziedzictwa przestrzennego/urbanistycznego Milanówka, – promowanie lokalnej kultury i sztuki w przestrzeniach publicznych, – rozwój procesów partycypacji społecznej w zakresie rozwoju przestrzennego oraz ochrony dziedzictwa krajobrazowego i kulturowego, – wdrażanie rozwiązań poprawiających funkcjonalność przestrzeni, – działania na rzecz zintegrowania północnej i południowej części miasta **i inne kierunki działania służące realizacji tego celu.**

CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ W WYMIARZE INSTYTUCJONALNYM

Tabela 12

Cel strategiczny:	**5. Transparentne, bezpieczne i efektywnie zarządzane miasto**
Cel operacyjny:	**5.1. Wzmacnianie transparentności i rozwój współpracy z podmiotami publicznymi**
Kierunki działań:	**PRIORYTETOWE:** – wzmocnienie współpracy z ościennymi gminami, szczególnie w ramach Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów, a także ze stowarzyszeniami i związkami jednostek samorządu terytorialnego, których członkiem jest Milanówek mającej na celu ochronę wspólnych interesów lub wspólną realizację usług, – opracowanie i wdrażanie modelu komunikacji społecznej (w tym cyfrowej), uwzględniającej potrzeby i ukierunkowanej na różne grupy mieszkańców, – wzmacnianie partycypacji i rozwijanie różnorodnych form współpracy ze społecznością lokalną (budżet obywatelski, ciała opiniująco-doradcze),
	WSPIERAJĄCE: – zwiększenie dostępności do danych publicznych, – organizowanie szkoleń, warsztatów i kampanii informacyjnych dla mieszkańców dotyczących funkcjonowania samorządu i możliwości angażowania się w sprawy publiczne, – promowanie postaw obywatelskich i zachęcanie do współtworzenia lokalnych polityk, – zapewnienie koordynacji działań między strukturami organizacyjnymi miasta (urzędem, jednostkami organizacyjnymi, spółkami miejskimi) oraz z działaniami innych instytucji publicznych, **i inne kierunki działania służące realizacji tego celu.**

CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ W WYMIARZE INSTYTUCJONALNYM – C.D.

Tabela 13

Cel strategiczny:	**5. Transparentne, bezpieczne i efektywnie zarządzane miasto**
Cel operacyjny:	**5.2. Zwiększenie efektywności zarządzania zasobami miasta i zarządzania kryzysowego**
Kierunki działań:	**PRIORYTETOWE:** – wprowadzenie inteligentnych rozwiązań (*smart city*) w zarządzaniu miastem i infrastrukturą miejską; w tym cyfryzacja urzędu, jednostek organizacyjnych i spółek miejskich (automatyzacja procesów zarządczych w mieście), – rozwój systemu szybkiego powiadamiania mieszkańców o działaniach miasta oraz o zagrożeniach (w tym środowiskowych i kryzysowych), – rozwój systemu gromadzenia danych i wykorzystywania ich w procesie podejmowania decyzji operacyjnych i strategicznych,
	WSPIERAJĄCE: – rozwijanie potencjału pracowników miasta, w tym wdrożenie programu podnoszenia kompetencji i kwalifikacji pracowników, – rozwój współpracy międzywydziałowej i z jednostkami organizacyjnymi lub spółkami miasta, – stworzenie jednolitego miejskiego systemu informacji przestrzennej, – zwiększenie cyberbezpieczeństwa publicznych systemów informacji i rozwijanie systemu bezpieczeństwa danych, – rozwijanie systemu bezpieczeństwa osobistego na terenie miasta (monitoring miejski, rozwój oświetlenia w miejscach publicznych), – edukacja w zakresie bezpieczeństwa (publicznego, osobistego, społecznego, środowiskowego), – utworzenie i wyposażenie miejsc schronienia i miejsc schronienia doraźnego, – rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi i instytucjami (jednostkami Policji, Państwowej Straży Pożarnej, ochotniczej straży pożarnej) oraz z gminami ościennymi i powiatem w zakresie wzmocnienia bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego **i inne kierunki działania służące realizacji tego celu.**

KOMPLEMENTARNOŚĆ CELÓW STRATEGICZNYCH

Komplementarność celów strategicznych miasta Milanówka (**Rysunek 8**) polega na harmonijnym współdziałaniu różnych obszarów rozwoju w celu stworzenia nowoczesnej i zrównoważonej przestrzeni życia społecznego.

Cele strategiczne są spójne **i wzajemnie się wzmacniają**.

Integracja działań w wymiarze społecznym, przestrzennym, gospodarczym, klimatyczno-środowiskowym i instytucjonalnym wspiera realizację wizji Milanówka jako **współczesnego miasta-ogrodu**, łączącego wysoką jakość życia z poszanowaniem tradycji i środowiska.

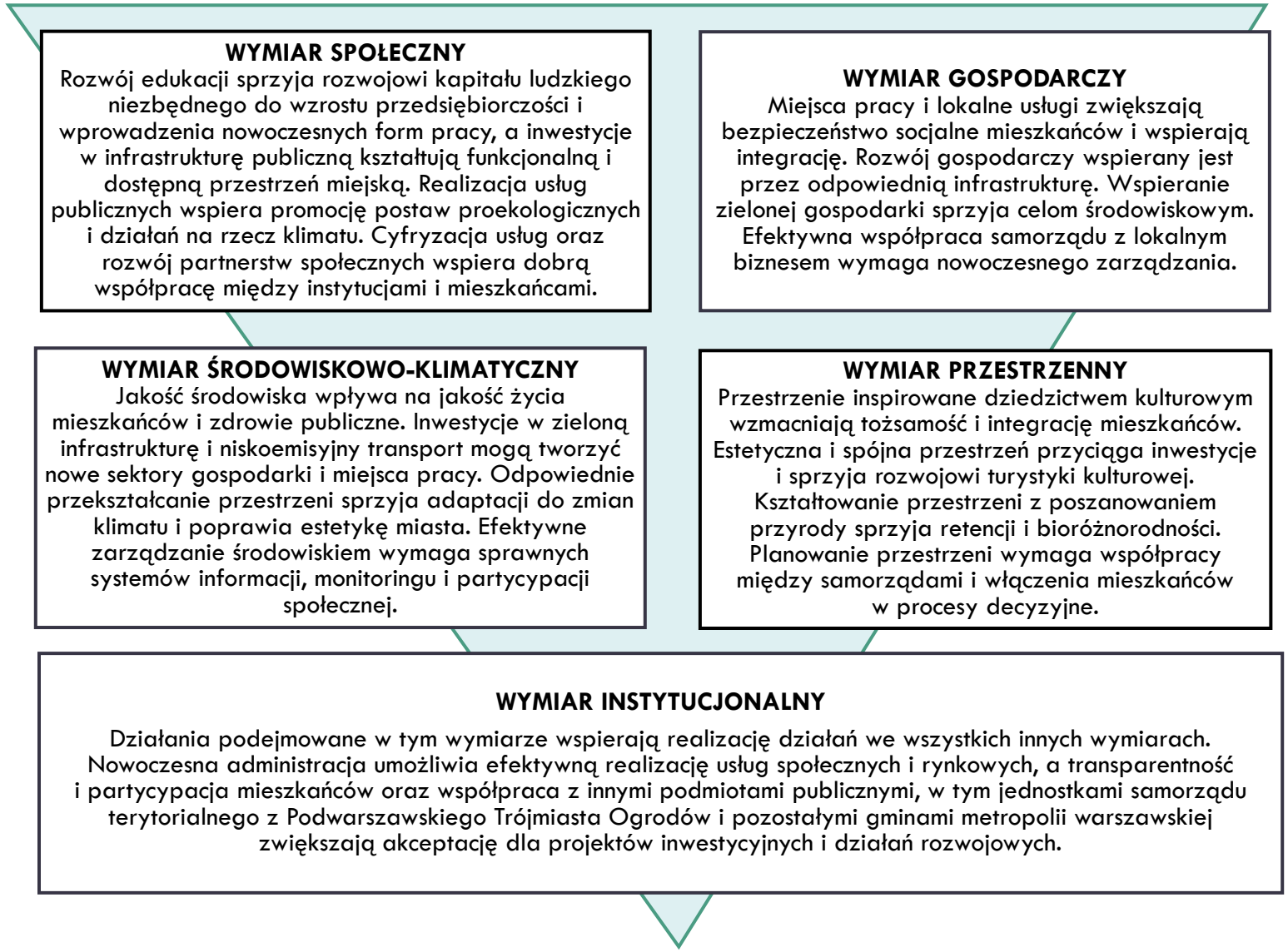

REZULTATY DZIAŁAŃ I WSKAŹNIKI ICH OSIĄGNIĘCIA

Strategia rozwoju miasta Milanówka opisuje oddziaływanie strategii oraz rezultaty działań strategicznych w wymiarach: społecznym, gospodarczym, klimatyczno-środowiskowym, przestrzennym i instytucjonalnym.

Relacje między celami, kierunkami działań, rezultatami i wskaźnikami ich osiągnięcia prezentuje **Rysunek 9.**

Rysunek 9

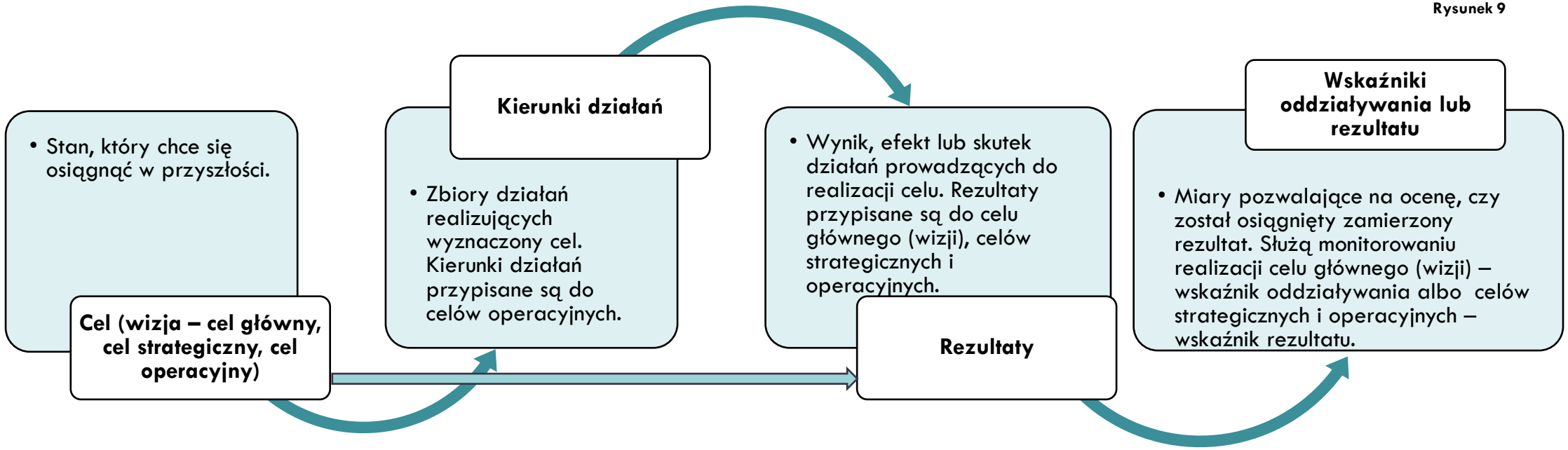

SYSTEM WSKAŹNIKÓW

System wskaźników realizacji strategii rozwoju miasta Milanówka (**Rysunek 10**) opierać się będzie na logicznym powiązaniu pomiędzy:

a) wskaźnikami rezultatu dla realizacji priorytetowych kierunków działań i celów operacyjnych,

b) syntetycznymi wskaźnikami rezultatu dla realizacji celów strategicznych,

c) wskaźnikami oddziaływania (rezultatu długookresowego) określonymi dla dwóch filarów wizji rozwoju Milanówka, tj. „miasta współczesnego" i „miasta pełnego ogrodów".

System pozwoli na zmierzenie ocenę realnego wpływu działań podejmowanych dla realizacji strategii na życie mieszkańców i harmonijny rozwój miasta zgodnie z przyjętą wizją rozwoju.

W schemacie systemu wskaźników wskazano również poziom działań. Postęp w realizacji działań (zadań bieżących i projektów) **nie będzie monitorowany w ramach strategii** (bo nie dotyczy on rezultatów; tylko produktów działań).

Rysunek 10

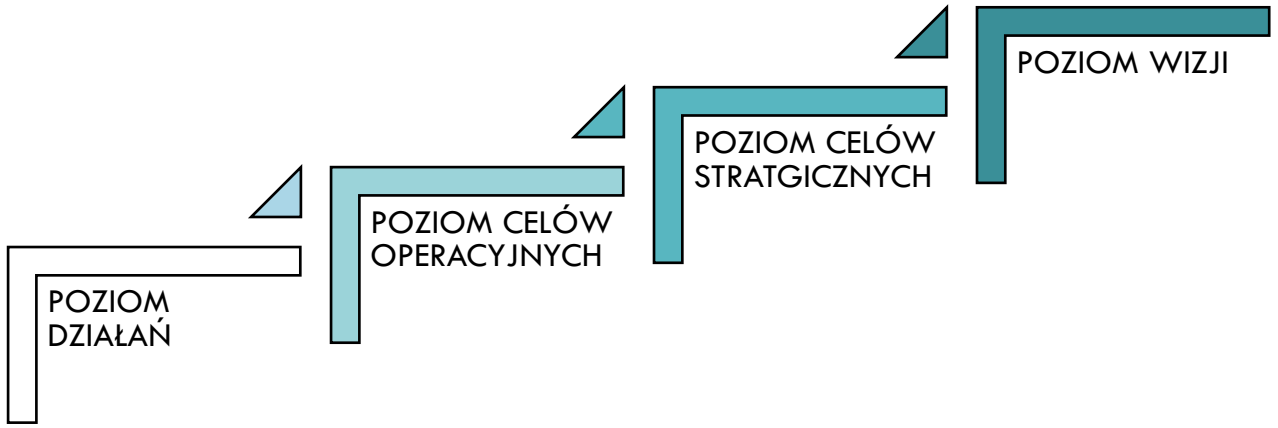

Poziom działań - wskaźniki produktu
Poziom działań (zadań bieżących i projektów) nie podlega badaniu w ramach monitorowania strategii.

Poziom celów operacyjnych lub kierunków priorytetowych - wskaźniki rezultatu bezpośredniego
Zsumowane będą efekty zadań bieżących i projektów na poziomie priorytetowych kierunków działań lub celów operacyjnych.

Poziom celów strategicznych – wskaźniki rezultatu w wymiarze: społecznym, przestrzennym, klimatyczno-środowiskowym, gospodarczym, instytucjonalnym
Zsumowane będą efekty (rezultaty) grup celów operacyjnych dla każdego wymiaru. Wskaźniki będą miały charakter syntetyczny.

Poziom wizji – wskaźniki oddziaływania (w podziale na 2 filary)
Zsumowane zostaną efekty wszystkich celów strategicznych.

POMIAR POSTĘPÓW W REALIZACJI STRATEGII. REZULTAT I WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU GŁÓWNEGO

Wskaźniki rezultatów określone w Tabelach 14-19 służą pomiarowi postępów w realizacji strategii. Za ich pomocą monitorowane są trendy w realizacji celów: głównego (wizji), strategicznych i operacyjnych w okresie realizacji strategii. Dlatego oczekiwana zmiana wskaźnika wyrażona jest opisowo (wzrost/spadek/stabilizacja), a nie liczbowo.

Wartość bazowa wskaźników, stanowiąca podstawę monitorowania trendów w realizacji celów, zostanie określona w pierwszym cyklu badań wskaźników. Pierwsze badanie wskaźników odbędzie się w I kwartale roku, w którym zostanie przyjęta strategia rozwoju.
Będzie ono odzwierciedlało stan na koniec roku, w którym została opracowana strategia rozwoju.

Tabela 14

CEL GŁÓWNY (WIZJA)	REZULTAT DŁUGOOKRESOWY= ODDZIAŁYWANIE	WSKAŹNIK	JEDNOSTKA MIARY	OCZEKIWANA ZMIANA	ŹRODŁO DANYCH	CZĘSTOTLIWOŚĆ BADANIA
Współczesne miasto pełne ogrodów	Poprawa jakości usług i infrastruktury (filar 1)	Odsetek mieszkańców deklarujących wygodę życia w mieście	%	Wzrost	Badania ankietowe opinii mieszkańców	Raz na dwa lata
	Poprawa dostępności i jakości miejskich terenów zielonych (filar 2)	Odsetek mieszkańców korzystających regularnie z miejskich terenów zielonych i pozytywnie je oceniających	%	Wzrost		
	Wzmocnienie lokalnej tożsamości i więzi z miejscem zamieszkania (filar 1 i 2)	Odsetek mieszkańców deklarujących, że dziedzictwo historyczne i architektoniczne miasta mają dla nich wartość i wpływają na ich poczucie tożsamości lokalnej	%	Wzrost		

REZULTATY I WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW SPOŁECZNYCH

Tabela 15

CEL STRATEGICZNY/ OPERACYJNY	REZULTAT	WSKAŹNIK	JEDNOSTKA MIARY	OCZEKIWANA ZMIANA	ŻRODŁO DANYCH	CZĘSTOTLIWOŚĆ BADANIA
1. Zintegrowana, aktywna i zadowolona społeczność dbająca o dziedzictwo kulturowe Milanówka	Zadowolenie mieszkańców w życia w mieście	Odsetek mieszkańców pozytywnie oceniających dostępność i jakość usług społecznych	%	Wzrost	Badania ankietowe opinii mieszkańców	Raz na dwa lata
	Poczucie przynależności do wspólnoty samorządowej	Odsetek mieszkańców deklarujących przynależność do wspólnoty samorządowej	%	Wzrost		
	identyfikacji mieszkańców z historią i tradycjami miasta	Odsetek mieszkańców deklarujących aktywne uczestnictwo w inicjatywach związanych z dziedzictwem Milanówka	%	Wzrost		
		Odsetek osób deklarujących związek z historią i tradycjami Milanówka	%	Wzrost		
1.1. Budowanie pełnej dostępności i wysokiej jakości usług publicznych	Większa dostępność architektoniczna do budynków użyteczności publicznej	Udział budynków i przestrzeni publicznych dostosowanych do potrzeb osób o szczególnych potrzebach	%	Wzrost	Audyty dostępności	Raz na rok
	Oferta usług dostosowana do potrzeb mieszkańców	Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach organizowanych przez miasto	os.	Wzrost	Dane własne miasta	Raz na rok
1.2. Zwiększenie zaangażowania społecznego i integracji mieszkańców	Większy poziom integracji mieszkańców	Liczba utworzonych lub zmodernizowanych przestrzeni publicznych służących integracji	szt.	Wzrost		
	Większy poziom zaangażowania społecznego mieszkańców	Udział dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych w budżecie miasta	%	Wzrost		
1.3. Wzmocnienie tożsamości lokalnej i ochrona dziedzictwa kulturowego Milanówka		Liczba inicjatyw promujących dziedzictwo kulturowe Milanówka	szt.	Wzrost		
	Zachowany zabytkowy charakter miasta – ogrodu	Liczba poddanych pielęgnacji pomników przyrody	szt.	Wzrost		

REZULTATY I WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW GOSPODARCZYCH

Tabela 16

CEL STRATEGICZNY/ OPERACYJNY	REZULTAT	WSKAŹNIK	JEDNOSTKA MIARY	OCZEKIWANA ZMIANA	ŻRODŁO DANYCH	CZĘSTOTLIWOŚĆ BADANIA
2. Gospodarka lokalna oparta o wewnętrzne i zewnętrzne potencjały	Poprawa aktywności gospodarczej mieszkańców	Odsetek podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w usługach	%	Wzrost	GUS-BDL	Raz na rok
2.1. Rozwój i wspieranie lokalnej gospodarki	Rozwój sektora turystycznego w mieście	Liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w branży turystycznej	szt.	Wzrost	Dane własne miasta	Raz na rok
	Poprawa aktywności gospodarczej mieszkańców	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON na 1000 mieszkańców	-	Wzrost -	GUS-BDL	Raz na rok
2.2. Rozwój kompetencji i infrastruktury dla nowoczesnych form pracy	Poprawa warunków dla nowoczesnych form pracy w mieście	Odsetek gospodarstw domowych i przedsiębiorstw objętych dostępem do internetu szerokopasmowego	%	Wzrost	Dane własne miasta	Raz na rok

REZULTATY I WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWYCH

Tabela 17

CEL STRATEGICZNY/ OPERACYJNY	REZULTAT	WSKAŹNIK	JEDNOSTKA MIARY	OCZEKIWANA ZMIANA	ŹRODŁO DANYCH	CZĘSTOTLIWOŚĆ BADANIA
3. Odporne, czyste, zielone i efektywne energetycznie miasto-ogród	Poprawa jakości środowiska naturalnego w mieście	Odsetek mieszkańców pozytywnie oceniających jakość środowiska w mieście	%	Wzrost	Badania ankietowe opinii mieszkańców	Raz na dwa lata
3.1. Zapewnienie wysokiej jakości komponentów środowiska naturalnego	Poprawa jakości gleb i wód	Długość sieci kanalizacyjnej	km	Wzrost	GUS-BDL	Raz na rok
	Poprawa jakości powietrza	Liczba bezklasowych źródeł ciepła	szt.	Spadek	Dane własne miasta	Raz na rok
	Utrzymanie form ochrony przyrody	Udział obszarów cennych przyrodniczo w powierzchni miasta	%	Stabilizacja		
		Liczba pomników przyrody ożywionej i nieożywionej	szt.	Stabilizacja		
3.2. Wzmacnianie odporności środowiskowej i klimatycznej miasta-ogrodu	Poprawa zagospodarowania wód opadowych	Powierzchnia terenów miejskich objętych systemem odwodnienia	ha	Wzrost		
		Liczba obiektów małej retencji	szt.	Wzrost		
3.3. Optymalizacja energetyczna miasta	Poprawa efektywności energetycznej miasta	Liczba obiektów publicznych, w których nastąpiła poprawa efektywności energetycznej	Szt.	Wzrost		
		Odsetek energooszczędnych opraw w oświetleniu publicznym	%	Wzrost		

REZULTATY I WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW PRZESTRZENNYCH

Tabela 18

CEL STRATEGICZNY/ OPERACYJNY	REZULTAT	WSKAŹNIK	JEDNOSTKA MIARY	OCZEKIWANA ZMIANA	ŹRODŁO DANYCH	CZĘSTOTLIWOŚĆ BADANIA
4. Współczesne miasto o zrównoważonej przestrzeni	Poprawa dostępności transportowej oraz bezpieczeństwa na drogach	Odsetek mieszkańców pozytywnie oceniających bezpieczeństwo drogowe	%	Wzrost	Badania ankietowe opinii mieszkańców	Raz na dwa lata
		Odsetek mieszkańców pozytywnie oceniających dostępność transportową i komunikacyjną miasta	%	Wzrost		
	Poprawa ładu przestrzennego	Odsetek osób pozytywnie oceniających spójności i estetykę przestrzeni	%	Wzrost		
4.1. Rozwój infrastruktury technicznej i mobilności miejskiej	Rozwój infrastruktury drogowej	Długość wybudowanych lub zmodernizowanych dróg w mieście	km	Wzrost	Dane własne miasta	Raz na rok
		Długość wybudowanych lub zmodernizowanych tras rowerowych w mieście	km	Wzrost		
	Poprawa bezpieczeństwa drogowego	Liczba inwestycji poprawiających bezpieczeństwo na drogach	szt.	Wzrost		
4.2. Kształtowanie przestrzeni w oparciu o dziedzictwo lokalne	Rozwój przestrzenny miasta zgodny z dziedzictwem Milanówka	Powierzchnia miasta wynikająca z dokumentów planistycznych uwzględniająca wartości kulturowe i krajobrazowe	ha	Wzrost		

REZULTATY I WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW INSTYTUCJONALNYCH

Tabela 19

CEL STRATEGICZNY/ OPERACYJNY	REZULTAT	WSKAŹNIK	JEDNOSTKA MIARY	OCZEKIWANA ZMIANA	ŻRODŁO DANYCH	CZĘSTOTLIWOŚĆ BADANIA
5. Transparentne, bezpieczne i efektywnie zarządzane miasto	Wzrost zaufania mieszkańców do władz miasta	Odsetek mieszkańców oceniających pozytywnie przejrzystość działań władz miasta	%	Wzrost	Badania ankietowe opinii mieszkańców	Raz na dwa lata
	Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej	Odsetek mieszkańców zadowolonych z jakości usług publicznych	%	Wzrost		
	Wzrost jakości usług publicznych					
5.1. Wzmacnianie transparentności i rozwój współpracy z podmiotami publicznymi	Zwiększona liczba działań miasta realizowanych wspólnie z podmiotami publicznymi	Liczba projektów realizowanych wspólnie z gminami ościennymi (w tym Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów)	szt.	Wzrost	Dane własne miasta	Raz na rok
	Zwiększony poziom przejrzystości działań władz miasta	Liczba zastosowanych form partycypacji społecznej	szt.	Wzrost		
5.2. Zwiększenie efektywności zarządzania zasobami miasta i zarządzania kryzysowego	Większy zakres usług dostępnych online dla mieszkańców	Liczba aktywnych użytkowników publicznych serwisów informacyjnych	os.	Wzrost		
	Zwiększenie użyteczności serwisów informacyjnych miasta					
	Wzrost liczby przeprowadzonych ćwiczeń lub szkoleń z reagowania kryzysowego dla jednostek miejskich, służb i mieszkańców	Liczba uczestników biorących udział w przeprowadzonych ćwiczeniach lub szkoleniach z zakresu reagowania kryzysowego w ciągu roku	szt.	Wzrost		

POMIAR REZULTATÓW. PODSTAWY I ODPOWIEDZIALNOŚCI

- Za pomiar postępów (rezultatów) w realizacji strategii w odniesieniu do określonego celu strategicznego i realizowanych w jego ramach celów operacyjnych będą odpowiedzialni koordynatorzy celów strategicznych.
- Pomiar postępów będzie raportowany w Raportach o stanie miasta.
- Wartość bazowa wskaźników, stanowiąca podstawę monitorowania trendów w realizacji celów, zostanie określona w pierwszym cyklu badań wskaźników.
- Metodologia badania wskaźników (w tym definicje wskaźników) zostaną opracowane przez zespół ds. wdrażania strategii i zatwierdzone przez przewodniczącego zespołu ds. strategii przed pierwszym cyklem badań wskaźników.
- Opracowana metodologia badania będzie stanowiła podstawę monitoringu i ewaluacji strategii.

MONITORING STRATEGII

- Monitoring polega na zbieraniu informacji i analizowaniu wskaźników realizacji celów operacyjnych i strategicznych (wskazanych w Tabeli wskaźników realizacji działań).
- Celem monitoringu jest uzyskanie informacji o stopniu wdrożenia strategii i rezultatach podejmowanych działań (tj. realizacji programów, projektów, działań bieżących), zmierzających do wdrożenia strategii.
- Za monitoring jest odpowiedzialny koordynator celu strategicznego w odniesieniu do celu strategicznego, którego wdrażanie nadzoruje. Zorganizuje on i będzie nadzorował proces monitoringu.
- Wyniki monitoringu będą uwzględniane w procesie ewaluacji strategii, ale również przy tworzeniu budżetu miasta, wieloletniej prognozy finansowej, wieloletniego planu inwestycyjnego, a także przy wprowadzaniu zmian do tych dokumentów.
- Pierwsze badanie wskaźników odbędzie się w I kwartale roku następującego po roku, w którym zostanie przyjęta strategia rozwoju. Będzie ono odzwierciedlało stan na koniec roku, w którym zostanie przyjęta strategia rozwoju.
- Wyniki monitoringu, w tym w szczególności wartość wskaźników rezultatu dla celów operacyjnych i strategicznych oraz poziom ich zmiany w stosunku do okresu poprzedniego będą prezentowane corocznie w „Raporcie o stanie miasta".

EWALUACJA STRATEGII

- Ewaluacja polega na ocenie trafności, skuteczności, efektywności oraz użyteczności realizowanych działań.
- Podstawą ewaluacji będą:

- informacje i dane zebrane w procesie monitoringu,
- okresowa diagnoza i ocena sytuacji społecznej, gospodarczej, klimatyczno-środowiskowej, przestrzennej i instytucjonalnej miasta,
- okresowa analiza czynników zewnętrznych wpływających na rozwój miasta i zmian w tym zakresie,
- okresowa rewizja zgodności strategii rozwoju ze strategiami wyższego rzędu – strategią rozwoju ponadlokalnego (strategią metropolii warszawskiej lub inną strategią rozwoju ponadlokalnego uchwaloną przez miasto lub związek albo stowarzyszenie komunalne, których członkiem jest Milanówek) lub strategią rozwoju województwa mazowieckiego.

- Celem ewaluacji jest uzyskanie informacji o efektach podejmowanych działań i o konieczności aktualizacji strategii.
- Ewaluacja będzie prowadzona co dwa lata.
- Za ewaluację odpowiedzialny będzie powołany przez burmistrza osoba lub zespół osób.
- W proces ewaluacji powinny zostać zaangażowani mieszkańcy oraz partnerzy społeczni i gospodarczy.

CZĘŚĆ PRZESTRZENNA

Rozdział zawiera model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej miasta. Rozdział wskazuje również na obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa.

MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej określa docelowy sposób organizacji przestrzeni miasta, odpowiadający na potrzeby jego rozwoju społeczno-gospodarczego. Stanowi ramy dla kształtowania:

- struktury sieci osadniczej, wraz z przypisaną rolą i hierarchią jednostek osadniczych w ujęciu metropolitarnym (**Mapa 1** i **Mapa 2**),
- struktury sieci osadniczej miasta i głównych elementów infrastruktury społecznej (**Mapa 3**),
- głównych korytarzy transportowych (w tym sieci drogowej, pieszej i rowerowej) i głównych elementów infrastruktury technicznej - (**Mapa 4**),
- systemu powiązań przyrodniczych (**Mapa 5**).

Model ten integruje przestrzenie o miejskiej i wiejskiej strukturze, uwzględniając zróżnicowanie osadnicze oraz uwarunkowania środowiskowe, w tym rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury. Odzwierciedla również główne kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego i odpowiada na współczesne wyzwania urbanizacyjne.

Celem modelu jest zapewnienie harmonijnego rozwoju przestrzennego miasta – spójnego z wizją, celami i kierunkami działań.

W Milanówku nie zdefiniowano lokalnych obszarów strategicznej interwencji.

STRUKTURA SIECI OSADNICZEJ WRAZ Z ROLĄ I HIERARCHIĄ JEDNOSTEK OSADNICZYCH (UKŁAD METROPOLITALNY)

Milanówek leży w obszarze metropolii warszawskiej i sąsiaduje z innymi gminami wchodzącymi w jej skład (**Mapa 1**), tj. z Grodziskiem Mazowieckim, a także z Brwinowem i Podkową Leśną, z którymi tworzy Podwarszawskie Trójmiasto Ogrodów.

Mapa 1

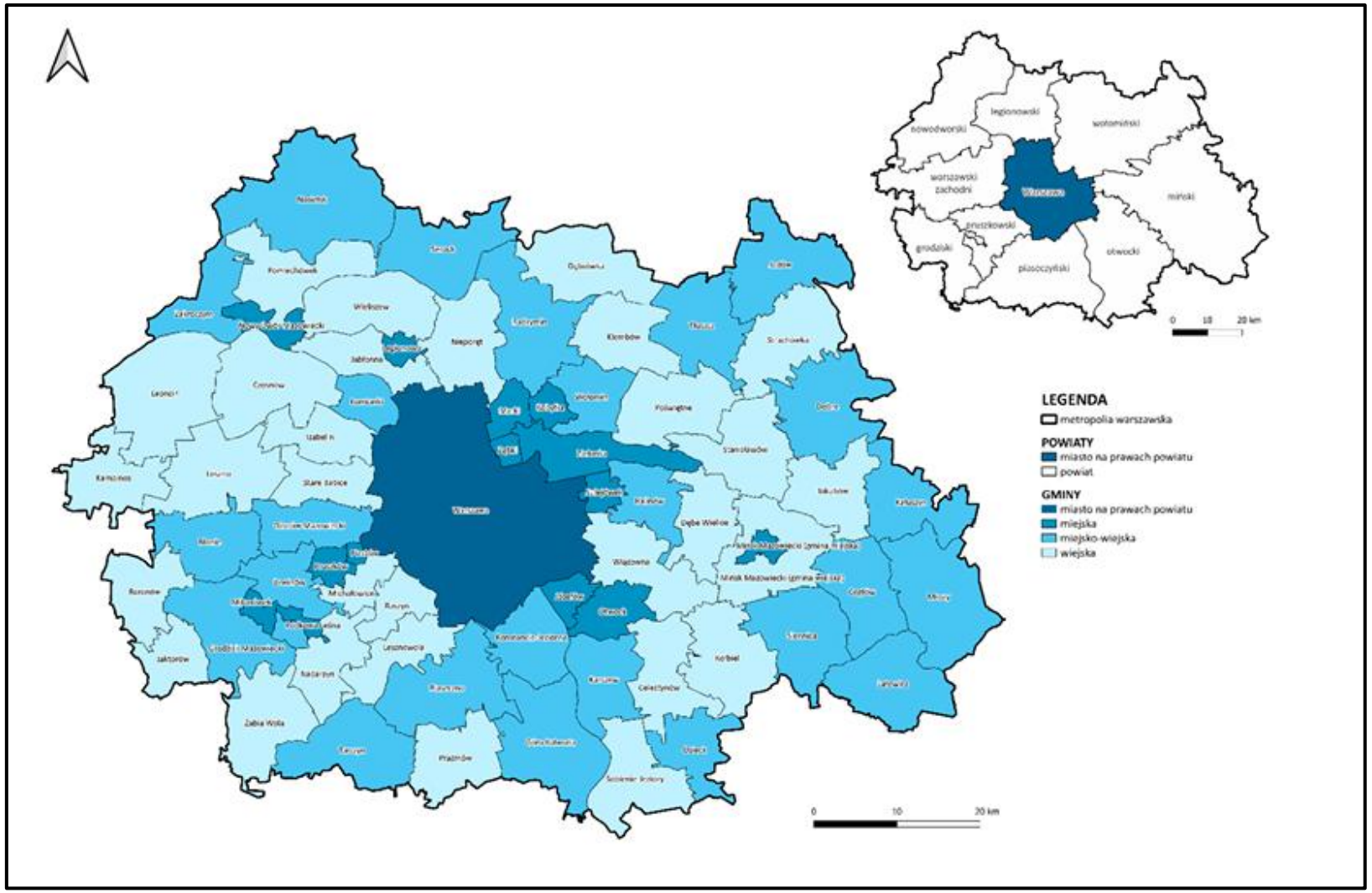

Źródło: Strategia rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku., str. 9

STRUKTURA SIECI OSADNICZEJ WRAZ Z ROLĄ I HIERARCHIĄ JEDNOSTEK OSADNICZYCH (UKŁAD METROPOLITALNY) C.D.

W strukturze metropolitalnej sieci osadniczej (**Mapa 2**) Milanówek jest **ośrodkiem ponadlokalnym wspomagającym.** Istotny z punktu widzenia całej metropolii w tego typu ośrodkach będzie rozwój mieszkalnictwa oraz oferty turystyczno-wypoczynkowej. Ośrodki te będą ważnym elementem metropolitalnej infrastruktury bezpieczeństwa publicznego.

Ośrodkiem wyższego rzędu (tj. ośrodkiem ponadlokalnym wiodącym) dla Milanówka jest Grodzisk Mazowiecki – siedziba powiatu, na obszarze którego leży Milanówek. Pełni on funkcje administracyjne, usługowe, związane ze szkolnictwem średnim, opieką medyczną, kulturą, a także funkcje biznesową, rekreacyjno-wypoczynkową i bezpieczeństwa publicznego. Warszawa jest ośrodkiem metropolitalnym, pełniącym funkcje związane m.in. ze: szkolnictwem wyższym, badaniami i rozwojem, kulturą, zróżnicowanym biznesem, turystyką i rekreacją.

Mapa 2

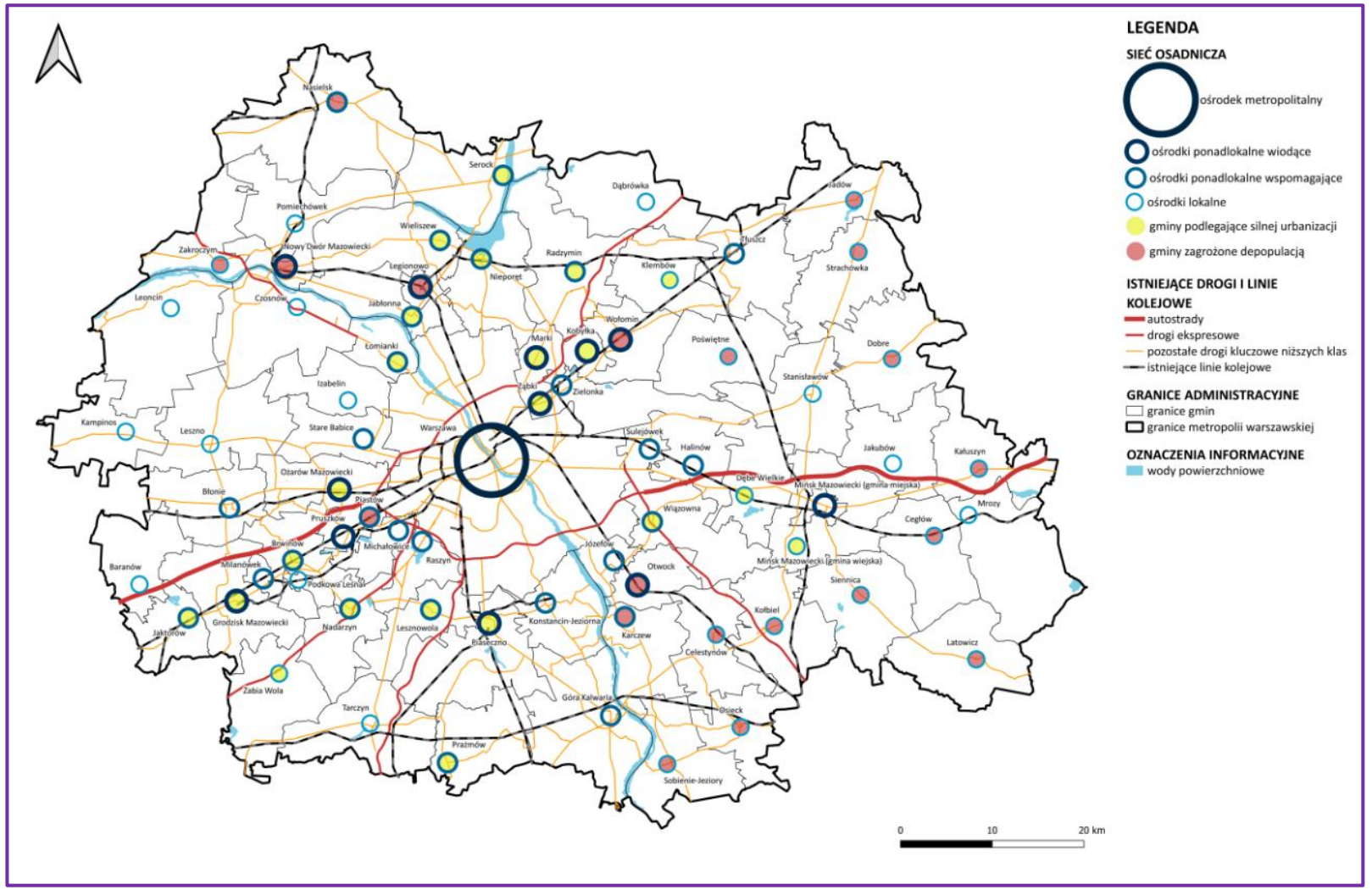

Źródło: Strategia rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku. str. 53

STRUKTURA SIECI OSADNICZEJ

Stan obecny

Struktura osadnicza miasta jest niejednorodna. W centralnej części dominuje historyczne założenie urbanistyczne „miasta-ogrodu" o układzie kwartałowym i dużym udziale zieleni, które stanowi główny punkt odniesienia dla tożsamości przestrzennej miasta. Na obrzeżach przeważają tereny dawnych wsi i osad o charakterze rolniczym, włączone stopniowo w granice administracyjne – z zabudową w formie ulicówek lub rozproszoną, często pozbawionych cech miejskich.

Funkcjonalnie wykształciły się:

- centrum śródmiejskie – z koncentracją usług, administracji, edukacji i transportu publicznego,
- kwartały mieszkaniowe o charakterze historycznym – dawne Letnisko-Milanówek z willową zabudową i ogrodami,
- obszary z dominacją zabudowy jednorodzinnej na gruntach porolnych, o mniej czytelnej strukturze urbanistycznej.

W strukturze osadniczej brak jest spójnej hierarchii – poszczególne rejony rozwijały się fragmentarycznie, a przestrzeń publiczna i układ komunikacyjny wymagają uzupełnień i porządkowania.

Stan docelowy

Zakłada się harmonijny (spójny i czytelny) rozwój struktury osadniczej, integrujący przestrzenie o miejskim i wiejskim charakterze, z zachowaniem tożsamości miasta-ogrodu.

Struktura osadnicza będzie uporządkowana w ramach planu ogólnego i planów miejscowych – docelowo cały obszar miasta będzie objęty planami, co pozwoli spójnie kształtować funkcje terenów i komunikację przestrzenną.

Hierarchia jednostek osadniczych będzie opierała się na funkcjonalnie wykształconych strukturach miasta:

- Śródmieście – główny ośrodek koncentracji usług, kultury, administracji i komunikacji, pełniący funkcję integrującą w strukturze miasta.
- Kwartały mieszkaniowe o charakterze historycznym – obszary dawnego Letniska-Milanówek z charakterystyczną zabudową willową, ogrodami oraz układem urbanistycznym wpisanym w ideę miasta-ogrodu.
- Pozostałe rejony mieszkaniowe – obszary o dominującej zabudowie jednorodzinnej, zróżnicowanej pod względem form i intensywności, kształtowane zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, ładu przestrzennego oraz ochrony przyrody. Wymagać one stopniowego porządkowania i wzmacniania powiązań funkcjonalnych, w tym poprzez dostęp do usług lokalnych, zieleni i infrastruktury.

Historyczne Letnisko pełni funkcję istotnego wzorca kompozycyjnego, który może stanowić punkt odniesienia przy planowaniu nowych realizacji przestrzenno-architektonicznych.

GŁÓWNE ELEMENTY INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ

Stan obecny

Edukacja: w Milanówku działa 6 szkół podstawowych (w tym 3 miejskie), 3 szkoły ponadpodstawowe, 7 przedszkoli (w tym 2 miejskie) oraz 4 żłobki (1 miejski). Baza edukacyjna jest stosunkowo stabilna, ale część obiektów wymaga modernizacji technicznej, dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Opieka zdrowotna i społeczna: dostępność usług medycznych oceniana jest jako przeciętna, szczególnie w zakresie specjalistów i profilaktyki zdrowotnej. Działa Centrum Usług Społecznych, które koordynuje pomoc rodzinom, seniorom i osobom w trudnej sytuacji, ale liczba lokali socjalnych i komunalnych jest niewystarczająca.

Kultura: głównymi instytucjami są Milanowskie Centrum Kultury i Miejska Biblioteka Publiczna. Oferta kulturalna rozwija się.

Sport i rekreacja: infrastruktura obejmuje 2 hale sportowe, boiska szkolne i pojedyncze obiekty specjalistyczne. Brakuje jednak spójnego systemu ogólnodostępnych terenów rekreacyjnych, tras rowerowych oraz obiektów sportowych dla młodzieży i seniorów.

Bezpieczeństwo publiczne: niewystarczający monitoring miejski i niedostatek działań prewencyjnych (np. przeciwdziałanie wandalizmowi); brak schronów i wytypowanych miejsc zbiórki w sytuacjach kryzysowych i związanych z obronnością.

Stan docelowy

Zakłada się:

- Modernizację i budowę obiektów służących celom edukacyjno-wychowawczym i opiekuńczym na terenach dopuszczonych do takich funkcji [*w obowiązujących dokumentach planistycznych*], z zapewnieniem pełnej dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.
- Rozwój zintegrowanego systemu usług zdrowotnych i społecznych, w tym wprowadzenie nowych form wsparcia dla seniorów (kluby seniora, domy dziennego pobytu), rodzin oraz osób z niepełnosprawnościami.
- Zwiększenie dostępności mieszkań socjalnych i komunalnych, w tym poprzez budowę nowych obiektów mieszkalnych na terenach przewidzianych w dokumentach planistycznych pod zabudowę mieszkaniową oraz poprzez poprawę stanu istniejącego zasobu komunalnego.
- Rozwój infrastruktury bibliotecznej i przestrzeni plenerowych do organizacji wydarzeń kulturalnych.
- Stworzenie spójnego systemu terenów rekreacyjnych, tras pieszych lub tras rowerowych i nowoczesnych obiektów sportowych dostępnych dla wszystkich grup wiekowych.
- Rozbudowę systemu i rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo (kryzysowe, obronne, w ramach *smart city* (monitoring, informacje o naruszeniu porządku publicznego w czasie rzeczywistym).

STRUKTURA SIECI OSADNICZEJ. GŁÓWNE ELEMENTY INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ

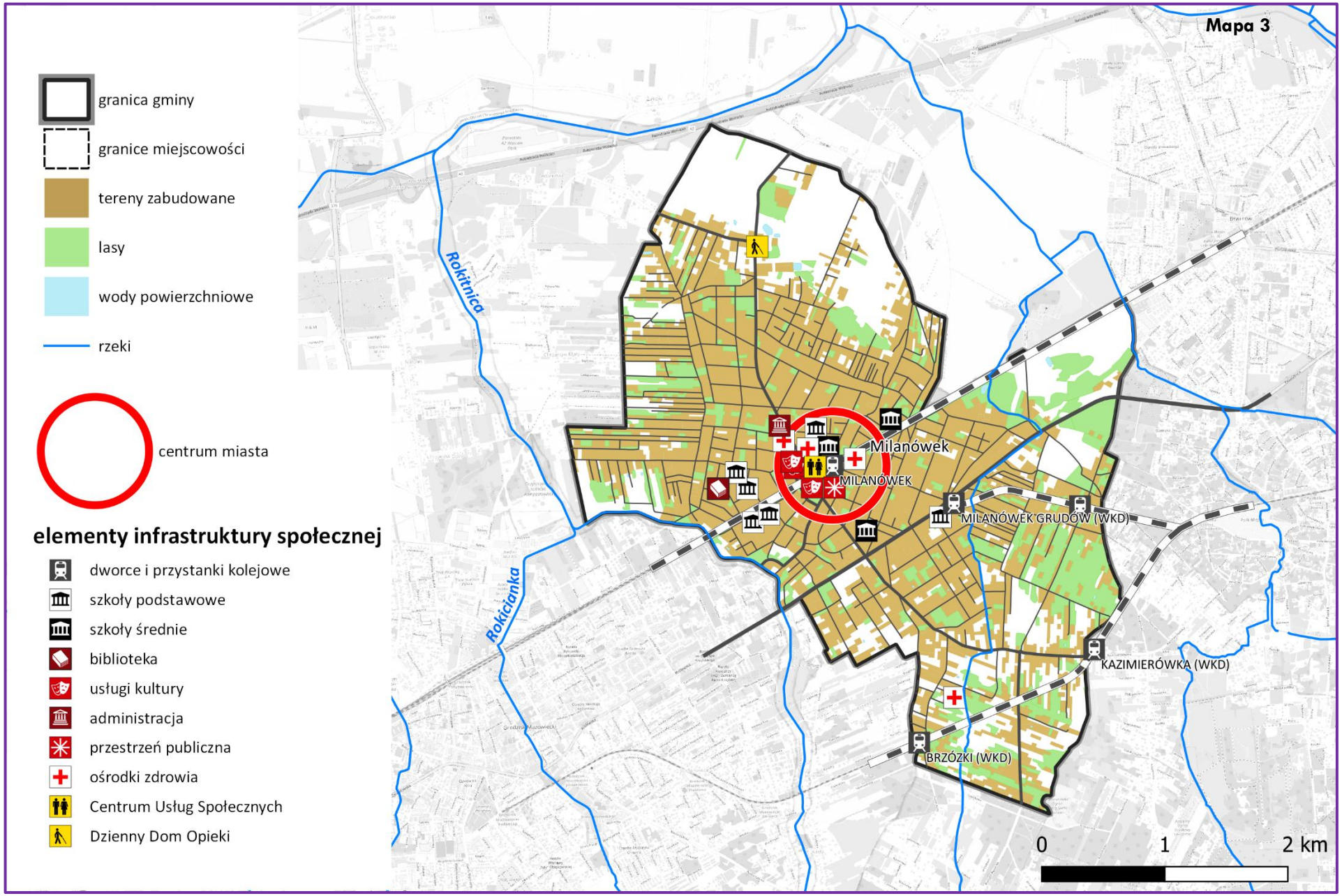

GŁÓWNE KORYTARZE I ELEMENTY SIECI TRANSPORTOWYCH (W TYM PIESZYCH I ROWEROWYCH)

Stan obecny

Układ drogowy:

- Główną oś komunikacyjną stanowi droga wojewódzka nr 719 (ul. Królewska), łącząca Milanówek z Warszawą i Grodziskiem Mazowieckim,
- Sieć ulic lokalnych i osiedlowych jest o zróżnicowanej jakości technicznej; wiele dróg pozostaje nieutwardzonych,
- Ruch tranzytowy i lokalny (brak obwodnicy) odbywa się tymi samymi korytarzami, co powoduje korki i obciążenie centrum miasta.

Transport szynowy.
Przez miasto przebiega:

- Linia kolejowa Warszawa – Skierniewice (PKP), obsługująca ruch regionalny i dalekobieżny,
- Linia WKD – podmiejskiej kolei elektrycznej obsługującej trasę z Warszawy Śródmieście WKD do Grodziska Mazowieckiego, mającej odgałęzienie do Milanówka.

Transport rowerowy i pieszy.

- W mieście istnieje fragmentaryczna sieć tras rowerowych; brakuje spójnych połączeń pomiędzy centrum a rejonami o zabudowie jednorodzinnej oraz połączeń międzygminnych.
- W wielu rejonach o rozproszonej zabudowie jednorodzinnej infrastruktura piesza jest niewystarczająca – brakuje chodników i oświetlenia na części ulic.
- Brakuje zintegrowanych węzłów przesiadkowych oraz parkingów typu „Bike&Ride”.”

Stan docelowy

Zakłada się:

- Podjęcie działań w kierunku modernizacji drogi wojewódzkiej nr 719 (ul. Królewska) z poprawą bezpieczeństwa ruchu i płynności komunikacji,
- Budowę i modernizację dróg gminnych w celu stworzenia spójnego i o podwyższonej jakości układu transportowego,
- Ograniczenie ruchu tranzytowego przez miasto poprzez rozwiązania organizacyjne i planistyczne,
- Integrację kolei (PKP, WKD) z transportem autobusowym,
- Rozwój węzłów przesiadkowych i parkingów (Bike&Ride),
- Podjęcie działań w celu realizacji drogi łączącej DW719 i autostrady we współpracy z Centralnym Portem Komunikacyjnym,
- Rozbudowę spójnej sieci tras rowerowych i pieszych oraz ich integrację z siecią regionalną (Grodzisk, Brwinów, Podkowa Leśna),
- Tworzenie i modernizacja ciągów komunikacji pieszej i rowerowej wzdłuż głównych ulic, powiązanych z wdrażaniem rozwiązań sprzyjających bezpieczeństwu ruchu (strefy 30, wyniesione przejścia).

W Milanówku transport zbiorowy, pieszy i rowerowy będą priorytetem, a układ drogowy pełni rolę wspierającą lokalną i ponadlokalną mobilność mieszkańców oraz rozwój gospodarczy.

GŁÓWNE ELEMENTY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Stan obecny

Zaopatrzenie w wodę – sieć wodociągowa obejmuje większość miasta, jednak w niektórych rejonach o rozproszonej zabudowie jednorodzinnej nadal występują indywidualne ujęcia wody; część infrastruktury jest przestarzała i wymaga modernizacji.
Kanalizacja sanitarna – rozwinięta w centrum i głównych rejonach mieszkaniowych, natomiast w wybranych obszarach o zabudowie jednorodzinnej wciąż brak pełnego skanalizowania; część mieszkańców korzysta ze zbiorników bezodpływowych (szamb) i przydomowych oczyszczalni ścieków.
Kanalizacja deszczowa – fragmentaryczna; w wielu miejscach odpływ wód opadowych nie jest uregulowany, co powoduje podtopienia i przeciążenie systemu.

Energetyka – sieć elektroenergetyczna dostępna na całym obszarze miasta, jednak lokalnie występują przeciążenia i potrzeby modernizacji; brak rozwiniętych rozwiązań OZE.

Zaopatrzenie w gaz – sieć gazowa rozwinięta w głównej części miasta, lecz nie obejmuje wszystkich obszarów.

Ciepłownictwo – brak sieci ciepłowniczej; ogrzewanie oparte na indywidualnych źródłach, w tym część nieekologicznych.

Telekomunikacja – rosnący udział światłowodu i nowoczesnych technologii przesyłu cyfrowego, lecz dostępność infrastruktury cyfrowej jest nierównomierna.

Gospodarka odpadami – system odbioru odpadów działa, ale wyzwaniem, także w zakresie gospodarki przestrzennej, jest wzrost ilości odpadów i konieczność zwiększenia recyklingu.

Stan docelowy

Zakłada się:

- Pokrycie miasta siecią wodociągową (w stopniu możliwym do osiągnięcia w istniejących warunkach technicznych), modernizacje i poprawę jakości infrastruktury wodociągowej”
- Skanalizowanie miasta w stopniu możliwym do osiągnięcia w istniejących warunkach technicznych, likwidację szamb i nieskanalizowanych obszarów, w powiązaniu z modernizacją infrastruktury w celu poprawy jakości ścieków odprowadzanych do oczyszczalni.
- Budowę nowoczesnej sieci kanalizacji deszczowej powiązanej z systemem małej retencji (zbiorniki, ogrody deszczowe, retencja powierzchniowa).
- Modernizację sieci elektroenergetycznych (w tym uwzględnienie zmiany sieci napowietrznej na podziemną) i rozproszonych źródeł odnawialnych energii, także w powiązaniu ze zwiększeniem bezpieczeństwa sieciowego przesyłu energii.
- Współpraca z lokalnymi dostawcami energii i zarządcami sieci energetycznych jako narzędzie do realizacji planowanych elementów infrastruktury
- Rozwój niskoemisyjnych źródeł ciepła (np. instalacje hybrydowe, mikrociepłownie).
- Pełne pokrycie miasta światłowodem i siecią nowej generacji (5G).
- Rozwój infrastruktury odpadowej mającej na celu zwiększenie efektywności recyklingu, ograniczenie ilości odpadów zmieszanych, wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym.

GŁÓWNE KORYTARZE I ELEMENTY SIECI TRANSPORTOWYCH ORAZ GŁÓWNE ELEMENTY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

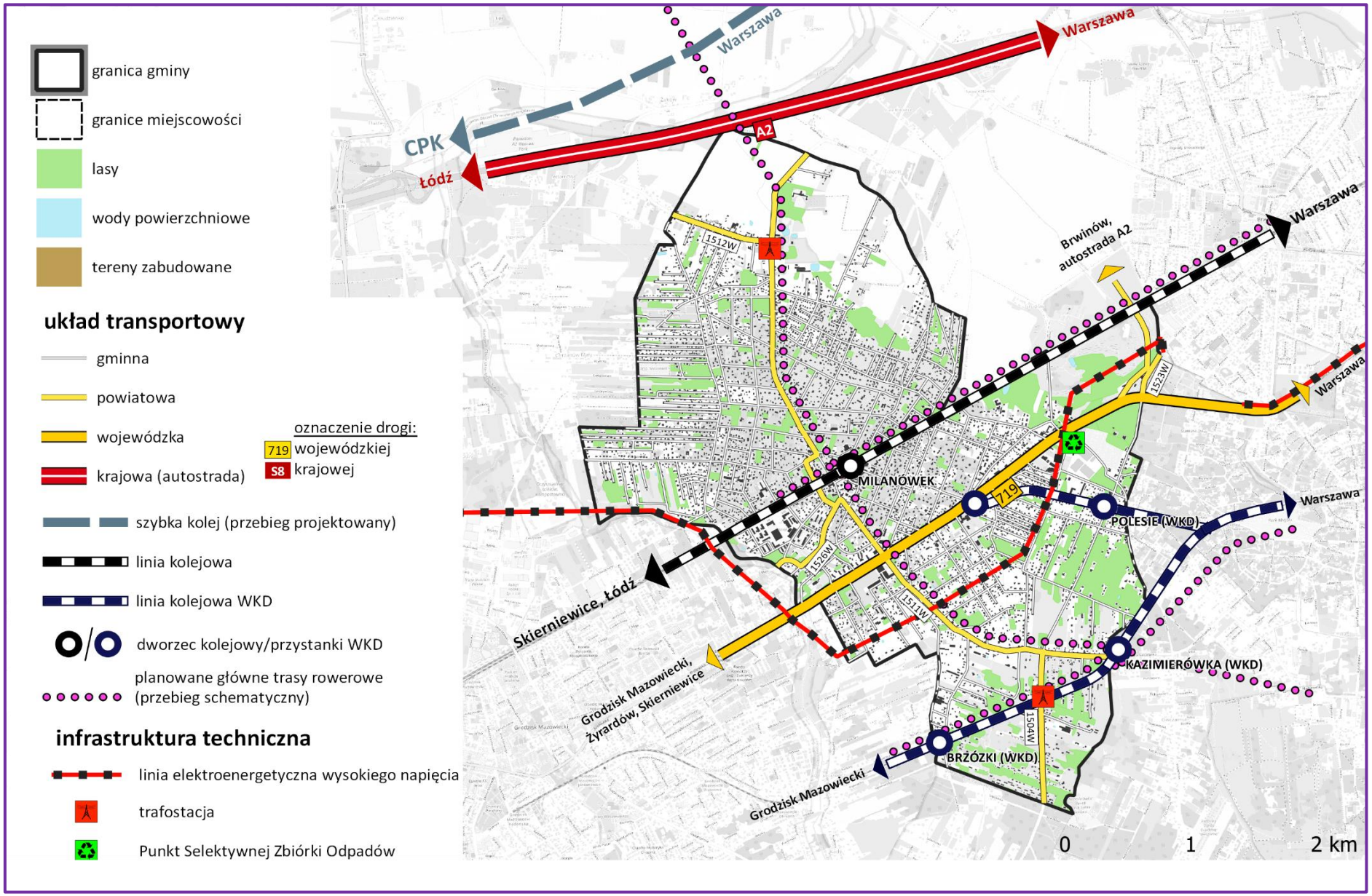

SYSTEM POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Stan obecny

System przyrodniczy Milanówka ma charakter lokalny, ale wpisuje się w szerszą strukturę ekologiczną Mazowsza. Tworzą go: zieleń miejska i starodrzew – pozostałość historycznego założenia miasta-ogrodu, stanowiąca unikatowy układ przyrodniczo-kulturowy; lasy i zadrzewienia śródmiejskie oraz zlokalizowane w rejonach o niższej intensywności zabudowy – ważne dla jakości klimatu lokalnego i bioróżnorodności; rzeka Rokitnica i powiązane z nią tereny podmokłe – pełnią funkcję lokalnego korytarza ekologicznego; ciągi zieleni i ogrody działkowe, które wzmacniają retencję i stanowią miejsca wypoczynku i rekreacji.

Milanówek powiązany jest zewnętrznie z:

- systemem przyrodniczym Mazowsza, poprzez korytarze ekologiczne prowadzące w stronę Kampinoskiego Parku Narodowego (północ) i doliny Wisły,
- Bolimowskim Parkiem Krajobrazowym (południowy zachód) poprzez pasma zieleni Grodziska Mazowieckiego i strefy rolnicze,
- Podwarszawskim Trójmiastem Ogrodów (PTO), tworząc unikatowy system miejskich enklaw przyrodniczych w metropolii warszawskiej.

Obecnie system przyrodniczy jest jednak fragmentaryczny i narażony na presję urbanizacji – zwłaszcza w rejonach o rozproszonej lub niskiej intensywności zabudowy, gdzie pojedyncze inwestycje zaburzają ciągłość korytarzy ekologicznych i korytarzy powietrznych miasta.

Milanówek stanowi teren z potencjałem do kształtowania zielonego pierścienia Warszawy (zgodnie ze Strategią Rozwoju Metropolii Warszawskiej do 2040 r.).

Stan docelowy

Zakłada się, że docelowo system powiązań przyrodniczych zostanie wzmocniony i trwale zintegrowany z regionalnym układem powiązań przyrodniczych (m.in. w ramach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu) poprzez:

- wzmocnienie lokalnych korytarzy ekologicznych – szczególnie wzdłuż rzeki Rokitnicy, cieków wodnych i pasm zieleni,
- zachowanie w możliwie największym stopniu korytarzy napowietrzających miasto,
- zachowanie i rozwój zieleni miejskiej – rewitalizacja parków, ochrona starodrzewu, tworzenie nowych powiązań między enklawami zieleni,
- możliwie pełną integrację systemu miasta-ogrodu z nadrzędnymi strukturami – Kampinoskim Parkiem Narodowym, doliną Wisły oraz pasmem Bolimowskim,
- wdrożenie rozwiązań błękitno-zielonej infrastruktury, które będą wzmacniać ekologiczny i społeczny charakter powiązań układu miejskiego i ponadlokalnego.

W perspektywie strategicznej Milanówek ma stanowić istotny węzeł lokalny w sieci powiązań przyrodniczych metropolii warszawskiej, łącząc walory środowiska miasta-ogrodu z systemem korytarzy ekologicznych o randze regionalnej.

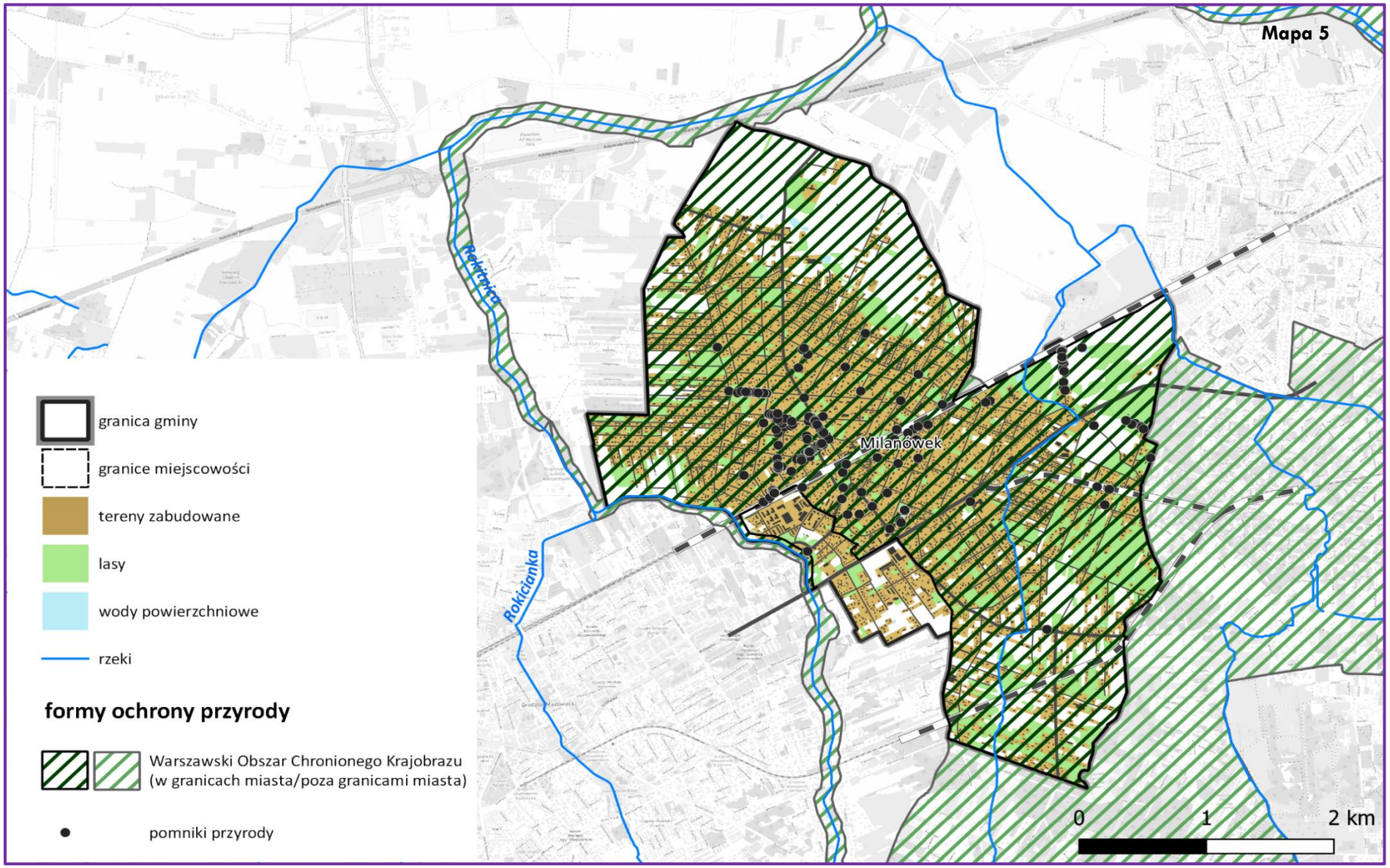

Uwaga: Cieki wodne na obszarze Milanówka posiadają cechy właściwe dla rzeki, natomiast na terenach sąsiednich miejscowości ich charakter może być odmienny od zaprezentowanego

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej miasta stanowią strategiczne wytyczne, które powinny być stosowane przede wszystkim przy sporządzaniu dokumentów planowania przestrzennego.

Ustalenia dotyczą stanu obecnego i obowiązujących uwarunkowań przestrzennych natomiast rekomendacje określają stan docelowy i sposoby postępowania – wyjaśniają jak w wymiarze przestrzennym powinny być realizowane cele strategiczne oraz kierunki działania.

Rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej miasta stanowią strategiczne wytyczne, które powinny być stosowane przede wszystkim przy sporządzaniu dokumentów planowania przestrzennego. Rekomendacje uwzględniają kluczowe wyzwania rozwojowe miasta, wskazując na sposoby wykorzystania potencjałów oraz przeciwdziałania zagrożeniom przestrzennym. Służą również urzeczywistnieniu wizji przestrzennego rozwoju miasta, określonej w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej.

ZAKRES USTALEŃ I REKOMENDACJI:

- Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu
- Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
- Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej
- Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego
- Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego
- Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej
- Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
- Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej
- Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
- Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500kW.

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, W TYM OCHRONY POWIETRZA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU

Ustalenia:

Środowisko przyrodnicze jako kluczowa wartość miasta – Milanówek posiada bogate zasoby zieleni (parki, ogrody, starodrzew, pomniki przyrody), które stanowią fundament jego tożsamości jako miasta-ogrodu.

Presja urbanizacyjna i fragmentacja terenów zielonych – rozproszone inwestycje oraz zabudowa realizowana w rejonach o niskiej intensywności zagospodarowania powodują utratę ciągłości terenów zielonych, zwiększoną emisję zanieczyszczeń powietrza oraz pogorszenie retencji wodnej.

Problemy środowiskowe – lokalne zanieczyszczenia powietrza (emisja liniowa z transportu i niska emisja z pieców na paliwo stałe), podtopienia i spadek poziomu wód gruntowych, hałas komunikacyjny, zanieczyszczenie światłem powiązane z presją urbanizacyjną, degradacja gleb i niska odporność ekosystemów na zmiany klimatyczne.

Znaczenie powiązań zewnętrznych – miasto jest częścią regionalnego systemu przyrodniczego, powiązanego z Kampinoskim Parkiem Narodowym, doliną Wisły i Bolimowskim Parkiem Krajobrazowym.

Krajobraz kulturowy – istotnym elementem jest unikatowa zabudowa willowa wkomponowana w zieleń, która wymaga ochrony przed niekontrolowaną zabudową i chaosem przestrzennym.

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, W TYM OCHRONY POWIETRZA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU C.D.

Rekomendacje:

Ochrona i wzmacnianie zielono-niebieskiej infrastruktury poprzez:

- wyznaczanie i utrzymanie terenów zielonych (szczególnie wzdłuż rzeki Rokitnicy),
- rozwój systemów małej retencji (ogrody deszczowe, zbiorniki retencyjne, rowy infiltracyjne),
- rewitalizację parków, ochronę starodrzewu, tworzenie powiązań zieleni między kwartałami zabudowy.

Ochrona powietrza i klimatu poprzez:

- eliminację niskiej emisji (programy wymiany źródeł ciepła, rozwój OZE, poprawa efektywności energetycznej, wspieranie transportu zbiorowego, rowerowego i pieszego w celu ograniczenia emisji komunikacyjnych, rozwój obszarów zieleni wysokiej jako naturalnych filtrów powietrza i regulatorów klimatu.

Ochrona przyrody i bioróżnorodności poprzez:

- zachowanie i rozwój istniejących form ochrony przyrody (pomniki przyrody, użytki ekologiczne),
- prowadzenie inwentaryzacji i monitoringu stanu środowiska (gleby, wody, drzewa, gatunki chronione),
- tworzenie warunków dla zwiększania bioróżnorodności (ogrody społeczne, łąki kwietne, zadrzewienia liniowe).

Ochrona krajobrazu kulturowego poprzez:

- utrzymanie harmonii pomiędzy zabudową a zielenią,
- przeciwdziałanie chaotycznej suburbanizacji i nadmiernej presji na grunty rolne i leśne,
- ograniczenie ingerencji reklam i infrastruktury technicznej w przestrzeń publiczną,
- ochrona i kształtowanie przestrzeni miejskiej w duchu tradycji miasta-ogrodu w strefie konserwatorskiej.

Współpraca ponadlokalna poprzez:

- koordynację działań m.in. z gminami Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów,
- wspólne projekty w zakresie retencji, ochrony powietrza i rozwoju zieleni,
- powiązanie polityki ochrony środowiska z regionalnymi celami Mazowsza i metropolii warszawskiej.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Ustalenia:

Dziedzictwo kulturowe i historyczne – centralna część Milanówka to unikatowy układ urbanistyczno-krajobrazowy miasta-ogrodu, wpisany do rejestru zabytków, z zachowanymi willami letniskowymi, ogrodami i starodrzewem. Stanowi on główny element tożsamości przestrzennej i kulturowej miasta.

Obiekty i obszary chronione – w mieście znajduje się wiele obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru wojewódzkiego konserwatora, Gminnej Ewidencji Zabytków oraz pomników przyrody. Część willi i historycznych układów ulic zachowała pierwotny charakter, ale wymaga konserwacji i renowacji.

Dobra kultury współczesnej – w Milanówku znajdują się wartościowe realizacje architektury powojennej oraz elementy przestrzeni publicznej i sztuki użytkowej, które tworzą lokalną tożsamość, lecz nie zawsze są formalnie chronione.

Presja urbanizacyjna, brak jednolitej polityki ochrony, chaotyczna zabudowa i degradacja estetyki przestrzeni zagrażają utrzymaniu wartości kulturowych i krajobrazowych. Szczególnie narażone są historyczne wille i ogrody, które tracą spójność kompozycyjną.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ C.D.

Rekomendacje:

Ochrona układu urbanistycznego miasta-ogrodu poprzez:
- utrzymanie wpisu do rejestru zabytków i konsekwentne egzekwowanie zapisów ochronnych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- zachowanie kompozycji przestrzennej (siatka ulic, ogrody, starodrzew, powiązania widokowe),
- przeciwdziałanie rozdrobnieniu działek i wprowadzaniu zabudowy sprzecznej z historycznym charakterem.

Konserwacja i adaptacja obiektów zabytkowych poprzez:
- wsparcie finansowe i doradcze dla właścicieli willi i obiektów zabytkowych w zakresie konserwacji i modernizacji,
- adaptację obiektów historycznych na funkcje publiczne, kulturalne i społeczne oraz mieszkalne,
- promowanie dobrych praktyk architektonicznych (renowacja, rekonstrukcja detali, zielone rewitalizacje).

Ochrona krajobrazu kulturowego poprzez:
- kontrolę lokalizacji reklam, szyldów i urządzeń technicznych, aby nie degradowały estetyki przestrzeni,
- utrzymanie i ochrona osi widokowych oraz relacji przestrzennych pomiędzy zabudową a zielenią,
- ochronę krajobrazu naturalno-kulturowego (historyczne ogrody, układy wodne, zadrzewienia).

Ochrona dóbr kultury współczesnej poprzez:
- identyfikację i objęcie ochroną (ewidencja, plany miejscowe) wartościowych realizacji architektury współczesnej i elementów przestrzeni publicznej,
- promowanie wysokiej jakości współczesnych projektów architektonicznych, aby współtworzyły tożsamość miasta.

Edukacja i promocja dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej poprzez:
- rozwój programów edukacyjnych w szkołach oraz kampanii społecznych nt. ochrony dziedzictwa,
- promocję Milanówka jako miasta-ogrodu poprzez ekoturystykę, szlaki kulturowe i wydarzenia plenerowe,
- wsparcie działań organizacji społecznych i lokalnych środowisk (np. artystycznych) na rzecz ochrony i upowszechniania dziedzictwa.

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW W TYM OKREŚLENIA SZCZEGÓLNYCH POTRZEB W ZAKRESIE NOWEJ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ

Ustalenia:

Zróżnicowana struktura urbanistyczna – Milanówek łączy historyczne założenie miasta-ogrodu (zabudowa willowa, duże działki, starodrzew) z terenami dawnej zabudowy rolniczej, przemysłowej oraz obszarami o rozproszonym charakterze. Brakuje spójności przestrzennej, a układ zabudowy jest niejednolity.

Presja inwestycyjna – w rejonach o rozproszonej lub niskiej intensywności zabudowy jednorodzinnej intensywnie rozwija się budownictwo realizowane często na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, co prowadzi do fragmentacji struktury przestrzennej i zaburzeń kompozycyjnej harmonii miasta.

Deficyty przestrzeni publicznych i usług lokalnych – nowe osiedla mieszkaniowe nie są powiązane funkcjonalnie z infrastrukturą społeczną i zielenią; w wielu rejonach brak jest pełnego dostępu do szkół, usług i transportu, wzmocnionych przebiegiem linii kolejowej i drogowej (ul. Królewska).

Potrzeba ochrony dziedzictwa urbanistycznego miasta – zabudowa o zbyt dużej intensywności i niewłaściwej formie architektonicznej zagraża tożsamości przestrzennej miasta.

Prognoza demograficzna – mimo umiarkowanego przyrostu liczby mieszkańców, rosną potrzeby mieszkaniowe związane z migracją i zmianami struktury gospodarstw domowych oraz potrzebami i możliwościami młodych rodzin.

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW W TYM OKREŚLENIA SZCZEGÓLNYCH POTRZEB W ZAKRESIE NOWEJ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ C.D.

Rekomendacje:

Koncentracja nowej zabudowy mieszkaniowej poprzez:
- lokalizację inwestycji przede wszystkim w ramach istniejących struktur osadniczych (dogęszczanie terenów już uzbrojonych i skomunikowanych),
- ograniczenie rozlewania się zabudowy na tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo.

Zróżnicowanie form zabudowy:
- w centrum i strefach przyległych poprzez kontynuację zabudowy jednorodzinnej w duchu miasta-ogrodu,
- w rejonach o rozproszonej zabudowie jednorodzinnej oraz na obszarach o niższej intensywności zagospodarowania – poprzez rozwój zabudowy jednorodzinnej z zachowaniem harmonii i zielonego otoczenia tej zabudowy,
- zabudowa wielorodzinna realizowana zgodnie z zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub jako uzupełnienie zabudowy istniejącej.

Powiązanie z infrastrukturą i usługami poprzez:
- rozwój zabudowy tylko tam, gdzie zapewnione są podstawowe usługi (edukacja, zdrowie, kultura) oraz komunikacja publiczna,
- dążenie do realizacji zabudowy w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, z uwzględnieniem parametrów dotyczących ochrony ładu przestrzennego (powierzchnia biologicznie czynna, intensywność, liczba miejsc parkingowych, wysokość zabudowy).

Ochrona wartości kulturowo-przyrodniczych poprzez:

- kształtowanie zabudowy zgodnie z zasadami miasta-ogrodu (przewaga zieleni, niska intensywność, dbałość o kompozycję przestrzenną)
- wprowadzanie zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego chroniących charakter willowy i historyczne układy urbanistyczne,
- przeciwdziałanie wtórnym podziałom działek prowadzącym do chaosu przestrzennego.

Nowe standardy mieszkaniowe poprzez:
- promowanie budownictwa energooszczędnego i pasywnego,
- wspieranie rozwiązań mieszkaniowych sprzyjających integracji społecznej (np. cohousing, mieszkania dla młodych rodzin i seniorów),
- pozyskiwanie terenów pod mieszkalnictwo społeczne i komunalne wyłącznie na obszarach, które dokumenty planistyczne przewidują pod zabudowę mieszkaniową

ZASADY LOKALIZACJI OBIEKTÓW HANDLU WIELKOPOWIERZCHNIOWEGO

Ustalenia i rekomendacje:

W Milanówku nie występują obiekty handlu wielkopowierzchniowego (>2000 m² powierzchni sprzedaży). Miasto ma charakter usługowo-mieszkaniowy z dominacją drobnych i średnich punktów handlowych, a struktura przestrzenna nie przewiduje lokalizacji dużych galerii handlowych.

Funkcje dużych centrów handlowych pełnią sąsiednie ośrodki (np. Grodzisk Mazowiecki, Pruszków, Warszawa), dobrze skomunikowane drogowo i kolejowo. Potrzeby mieszkańców w zakresie zakupów wielkoformatowych są realizowane poza Milanówkiem.

Dokumenty planistyczne Mazowsza rekomendują wzmacnianie lokalnych usług i przeciwdziałanie rozpraszaniu funkcji wielkopowierzchniowych w mniejszych ośrodkach, aby uniknąć degradacji przestrzeni publicznych.

Historyczne założenie miasta-ogrodu opiera się na zabudowie willowej i usługach lokalnych. Obiekty wielkopowierzchniowe byłyby sprzeczne z tożsamością przestrzenną, estetyką i skalą zabudowy Milanówka. Tak więc, w przypadku konieczności, należy potwierdzić/wzmocnić w dokumentach planistycznych zakaz wyznaczania, w granicach miasta, terenów pod obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², a jednocześnie wspierać lokalne usługi detaliczne i handel drobnopowierzchniowy, zgodnie z ideą miasta 15-minutowego.

ZASADY LOKALIZACJI KLUCZOWYCH INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO

Ustalenia:

Milanówek ma charakter mieszkaniowo-usługowy, o przewadze funkcji rezydencjalnych i lokalnych usług. Kluczowe inwestycje celu publicznego mają znaczenie głównie w skali lokalnej i subregionalnej, a nie ponadlokalnej.

Obiekty usług publicznych (szkoły, przedszkola, instytucje kultury, administracja, ochrona zdrowia) koncentrują się w centrum miasta oraz przy głównych ciągach komunikacyjnych (ul. Królewska, Warszawska, Piłsudskiego). Część infrastruktury społecznej zlokalizowana jest również w rejonach o zabudowie jednorodzinnej i w obszarach o niższej intensywności zagospodarowania.

Układ urbanistyczny i komunikacyjny sprzyja lokalizowaniu inwestycji w rejonach dobrze skomunikowanych (blisko przystanków kolejowych, autobusowych, przy drodze wojewódzkiej).

Historyczny charakter miasta-ogrodu wymaga dostosowania skali i formy architektonicznej nowych obiektów publicznych do otoczenia. Istnieją także ograniczenia przestrzenne związane z ochroną przyrody i krajobrazu.

ZASADY LOKALIZACJI KLUCZOWYCH INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO C.D.

Rekomendacje:

Kluczowe inwestycje celu publicznego powinny być sytuowane przede wszystkim w śródmieściu (tereny centrotwórcze) oraz przy głównych węzłach komunikacyjnych. W strefach/dzielnicach mieszkaniowych – dopuszcza się mniejsze obiekty usług publicznych, zapewniające równomierny dostęp mieszkańców.

Inwestycje powinny być lokalizowane w zasięgu transportu publicznego i tras rowerowych lub pieszych, z preferencją dla terenów już uzbrojonych i dobrze skomunikowanych, aby minimalizować koszty i wpływ na środowisko.

Obiekty celu publicznego powinny być projektowane jako otwarte i dostępne przestrzenie integrujące życie lokalne (np. węzły przesiadkowe, domy kultury, szkoły z funkcjami społecznymi), przy projektowaniu należy zachować walory krajobrazu i zieleni, wpisując nowe obiekty w charakter miasta-ogrodu.

W przypadku inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym (np. infrastruktura transportowa, gospodarka wodna) konieczna jest współpraca w ramach sąsiednich gmin, w tym Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów oraz z powiatem grodziskim, kluczowe inwestycje związane z ochroną środowiska (retencja, oczyszczalnia, systemy gospodarki odpadami) powinny być planowane w oparciu o programy i rozwiązania przestrzenne - regionalne i wojewódzkie.

Planowanie kluczowych lokalnych inwestycji celu publicznego powinno respektować charakter miasta-ogrodu i odpowiadać na potrzeby mieszkańców Milanówka.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI, INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

Ustalenia:

System komunikacji – układ drogowy opiera się na drodze wojewódzkiej nr 719 (ul. Królewska) oraz gęstej, lecz nie w pełni zmodernizowanej sieci ulic lokalnych. Miasto posiada dobrą dostępność kolejową (PKP, WKD), lecz ograniczoną spójność w zakresie transportu zbiorowego, rowerowego i pieszego.

Infrastruktura techniczna – sieci wodociągowa i kanalizacyjna obejmują większość miasta, ale wciąż istnieją obszary nieskanalizowane. Kanalizacja deszczowa jest fragmentaryczna, co powoduje problemy z podtopieniami. Energetyka wymaga modernizacji i rozwoju OZE, a ciepłownictwo opiera się głównie na indywidualnych źródłach ciepła.

Infrastruktura społeczna – istnieje sieć placówek edukacyjnych, instytucji kultury i obiektów sportowych, jednak ich stan techniczny i dostępność nie w pełni odpowiadają potrzebom przewidywanego wzrostu liczby mieszkańców. Występują deficyty w zakresie żłobków, terenów rekreacyjnych i obiektów sportowych dla różnych grup wiekowych.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI, INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ C.D.

Rekomendacje:

System komunikacji – rozwój transportu zbiorowego w powiązaniu z kolejami (PKP, WKD w sąsiednich ach), budowa węzłów przesiadkowych i parkingów (Bike&Ride), rozbudowa i integracja tras rowerowych oraz sieci pieszej, modernizacja ulic lokalnych z uwzględnieniem bezpieczeństwa, zieleni i uspokojenia ruchu, ograniczenie tranzytu i przeciążenia ruchowego centrum.

Infrastruktura techniczna – pełne skanalizowanie miasta i modernizacja systemu wodno-kanalizacyjnego, rozwój kanalizacji deszczowej i systemów retencji (zbiorniki, ogrody deszczowe), modernizacja sieci elektroenergetycznych i gazowych, wspieranie energetyki rozproszonej (np. fotowoltaika, pompy ciepła), stopniowa eliminacja nieekologicznych źródeł ciepła, wspieranie efektywności energetycznej, rozwój telekomunikacji cyfrowej (światłowód, 5G) jako podstawy usług smart city.

„Infrastruktura społeczna – modernizacja i rozbudowa bazy edukacyjnej (szkoły, przedszkola, żłobki), rozwój oferty i infrastruktury instytucji kultury (w tym biblioteka, przestrzenie plenerowe), tworzenie nowych terenów rekreacyjnych i sportowych w rejonach mieszkaniowych o ograniczonej dostępności takich funkcji, zwiększanie oferty infrastruktury opieki zdrowotnej i społecznej (domy dziennego pobytu, mieszkania socjalne i komunalne) oraz wdrażanie rozwiązań inkluzyjnych, w tym pełnej dostępności architektonicznej."

Zasada integracji i odporności – wszystkie systemy (komunikacja, techniczna i społeczna) powinny być projektowane w sposób spójny i wzajemnie powiązany, lokalizacja nowych inwestycji powinna być podporządkowana zasadzie „dostępności w zasięgu 15 minut" (usługi, transport, rekreacja), rozwój infrastruktury powinien uwzględniać odporność na zmiany klimatu (zielono-niebieska infrastruktura, energooszczędność, adaptacja do ekstremalnych zjawisk pogodowych).

ZASADY LOKALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO

Ustalenia:

Milanówek jest miastem-ogrodem, o przewadze funkcji mieszkaniowych i usługowych, z dużym udziałem zieleni i cennych zasobów przyrodniczo-kulturowych. Tereny miasta nie są predysponowane do lokalizacji wielkoskalowych przedsięwzięć (przemysłowych, handlowych, logistycznych o znacznym oddziaływaniu przestrzennym).

W granicach miasta nie funkcjonują obiekty zaliczane do przedsięwzięć mogących znacząco i trwale oddziaływać na środowisko. Potencjalne źródła presji to mniejsze zakłady produkcyjno-usługowe oraz transport drogowy.

Większość terenów Milanówka objęta jest ochroną wynikającą z idei miasta-ogrodu, obecności zabytków i walorów krajobrazowych, co praktycznie uniemożliwia lokalizację przedsięwzięć wysokiego ryzyka środowiskowego.

Potencjalne inwestycje o charakterze ponadlokalnym (np. infrastruktura transportowa, energetyczna, gospodarka odpadami) mogą oddziaływać na Milanówek, ale ich lokalizacja powinna być analizowana w skali sublokalnej oraz metropolitalnej, w procesie uzgodnień i negocjacji z innymi gminami.

ZASADY LOKALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO C.D.

Rekomendacje:

Wykluczenie lokalizacji uciążliwych przedsięwzięć poprzez: zakaz sytuowania na terenie Milanówka przedsięwzięć mogących trwale znacząco oddziaływać na środowisko (np. instalacje przemysłowe, spalarnie odpadów, składowiska), dopuszczanie jedynie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, pod warunkiem spełnienia wysokich norm środowiskowych i zgodności z ideą miasta-ogrodu.

Inwestycje powinny być lokalizowane wyłącznie w strefach przeznaczonych w planie ogólnym i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (np. tereny usług, nieuciążliwych zakładów produkcyjnych), po obowiązkowym sporządzeniu oceny oddziaływania na środowisko i konsultacjach społecznych, z zachowaniem odpowiednich stref buforowych (zieleń izolacyjna, ekrany akustyczne).

Priorytet dla inwestycji proekologicznych poprzez: wspieranie lokalizacji instalacji związanych z gospodarką obiegu zamkniętego, recyklingiem i odnawialnymi źródłami energii, dopuszczenie lokalizacji małych instalacji OZE (np. fotowoltaika, pompy ciepła, instalacje do termicznej obróbki bioodpadów) w ramach istniejącej zabudowy lub na terenach usługowych.

Koordynacja ponadlokalna poprzez: współpracę z gminami sąsiednimi (m.in. w ramach Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów) i powiatem grodziskim w zakresie planowania przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko, udział miasta w procesach konsultacyjnych dotyczących inwestycji planowanych w otoczeniu (np. Centralny Port Komunikacyjny, nowe węzły drogowe), aby minimalizować ich wpływ na lokalny krajobraz i jakość życia mieszkańców.

ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Ustalenia:

W granicach Milanówka występują niewielkie enklawy gruntów rolnych, w tym gruntów o charakterze produkcyjnym. Mimo ograniczonego znaczenia gospodarczego pełnią one istotną funkcję w kształtowaniu krajobrazu otwartego, bioróżnorodności i retencji wód. W części z tych obszarów obserwuje się stopniowe przekształcenia na cele mieszkaniowe, co prowadzi do zwiększonej fragmentacji przestrzeni.

W związku z realizacją Centralnego Portu Komunikacyjnego zmniejszy się potencjał rolniczy gruntów rolnych w północno-zachodniej części miasta, w okolicach autostrady A2.

W Milanówku występują niewielkie kompleksy leśne i zadrzewienia, które pełnią funkcje ochronne, krajobrazowe i rekreacyjne. Lasy nie mają żadnego znaczenia produkcyjnego, lecz są ważne jako tereny zielone i elementy systemu miasta-ogrodu.

Grunty leśne mają większe znaczenie ekologiczne i krajobrazowe niż produkcyjne. Stanowią część lokalnych powiązań przyrodniczych i podnoszą jakość życia mieszkańców.

ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ – C.D.

Rekomendacje:

Ochrona istniejących obszarów leśnych przed zabudową i fragmentacją, wspieranie zalesiania terenów marginalnych i łączenia enklaw leśnych w spójny system przyrodniczy, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej – z naciskiem na funkcje ochronne i rekreacyjne, a nie produkcyjne, zachowanie lasów jako zielonego bufora dla miasta, szczególnie na granicach administracyjnych.

Zmiana charakteru rolnego obszaru w dokumentach planistycznych na teren przeznaczony pod działalność usługową, z zachowaniem w możliwie największym stopniu korytarzy napowietrzających miasto.

Wykorzystywanie naturalnych obszarów zieleni oraz obiektów fizjograficznych w celu urozmaicenia zieleni urządzonej.

ZASADY KSZTAŁTOWANIA PRZESTRZENI NA OBSZARACH WYMAGAJĄCYCH PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Ustalenia:

Na terenie Milanówka zidentyfikowano jeden obszar zdegradowany środowiskowo - teren dawnej Fabryki Narzędzi Chirurgicznych i Dentystycznych „MIFAM", gdzie stwierdzono zanieczyszczenie środowiska wodno-gruntowego związkami chlorowcopochodnymi. Oddziałuje ono także na wody podziemne i może wpływać na ujęcia komunalne („Na Skraju" i „Zachodnia").

Rekomendacje:

„Po przeprowadzeniu szczegółowych badań gleby i wód gruntowych przeprowadzenie remediacji terenu działki dawnej Fabryki Narzędzi Chirurgicznych i Dentystycznych „MIFAM" przed nadaniem jej nowych funkcji zagospodarowania. Preferowane jest przeznaczenie działki na funkcje usługowe lub pod zabudowę wielorodzinną.

Do czasu zakończenia remediacji – zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, usługowej i innych funkcji zakładających stałe użytkowanie przez ludzi.

ZASADY KSZTAŁTOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA OBSZARACH ZDEGRADOWANYCH I OBSZARACH REWITALIZACJI

Ustalenia:

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Milanówka (aktualizacja 2025) obejmuje obszar rewitalizacji wyznaczony w 2016 roku – cztery podobszary o największym natężeniu problemów społecznych, przestrzennych i gospodarczych. Rewitalizacja ma na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz przywrócenie zdegradowanym terenom funkcji społecznych, kulturowych i gospodarczych.

Podobszary rewitalizacji to:

– Centrum – obszar z intensywną zabudową, niską jakością przestrzeni publicznych i potrzebą wzmocnienia funkcji handlowo-społecznych,

– Turczynek – osiedle komunalne wymagające działań społecznych i modernizacji infrastruktury mieszkaniowej,

– ul. Okrzei (Berliny) – teren z wyzwaniami społecznymi, brakiem usług i zaniedbaną przestrzenią,

– ul. Gospodarska – część miasta z niedoborami infrastruktury i osłabioną integracją społeczną.

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji zaplanowano m.in.:

- przebudowę centrum miasta i poprawę jego funkcji handlowo-usługowych,
- modernizację i nowe funkcje Targowiska Miejskiego,
- przekształcenie budynku po Straży Miejskiej w Centrum Działań Społecznych,
- zagospodarowanie przestrzeni dla młodzieży („Zielony Dołek”),
- utworzenie Centrum Integracji Społecznej i działania aktywizujące mieszkańców
- zagospodarowanie przestrzeni basenu na potrzeby centrum Aktywności Lokalnej.

Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem operacyjnym, ułatwiającym pozyskiwanie środków zewnętrznych i realizację działań uzupełniających wobec projektów strategicznych, m.in. w ramach środków unijnych z perspektywy 2021–2027.

Rekomendacje:

Działania rewitalizacyjne należy traktować jako element wdrażania polityki rozwoju miasta w skali lokalnej – szczególnie tam, gdzie występuje największe nagromadzenie wyzwań społecznych i infrastrukturalnych.

ZASADY LOKALIZACJI URZĄDZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ O MOCY ZAINSTALOWANEJ PRZEKRACZAJĄCEJ 500KW

Ustalenia:

Obecnie na terenie miasta nie funkcjonują urządzenia energetyczne o mocy przekraczającej 500 kW.

Rekomendacje:

Wykluczenie lokalizacji dużych urządzeń energetycznych (farmy PV >500 kW, elektrownie wiatrowe, biogazownie przemysłowe) ze względu na charakter miasta-ogrodu i ograniczenia przestrzenne.

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI W STRATEGII WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

W Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze (SRWM), przyjętej uchwałą nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r. zidentyfikowano obszary strategicznej interwencji (OSI) z poziomu krajowego (Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju [SOR] i Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 [KSRR]) oraz z poziomu regionalnego (**Mapa 6**).

Na obszarze miasta Milanówka **nie występują OSI z poziomu krajowego.**

Milanówek wchodzi w skład warszawsko-zachodniego obszaru strategicznej interwencji (problemowy warszawski-zachodni OSI), znajdującego się w obrębie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Warszawy.

Miejski Obszar Funkcjonalny Warszawy został zakwalifikowany w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze jako OSI istniejący biegun wzrostu.

Mapa 6

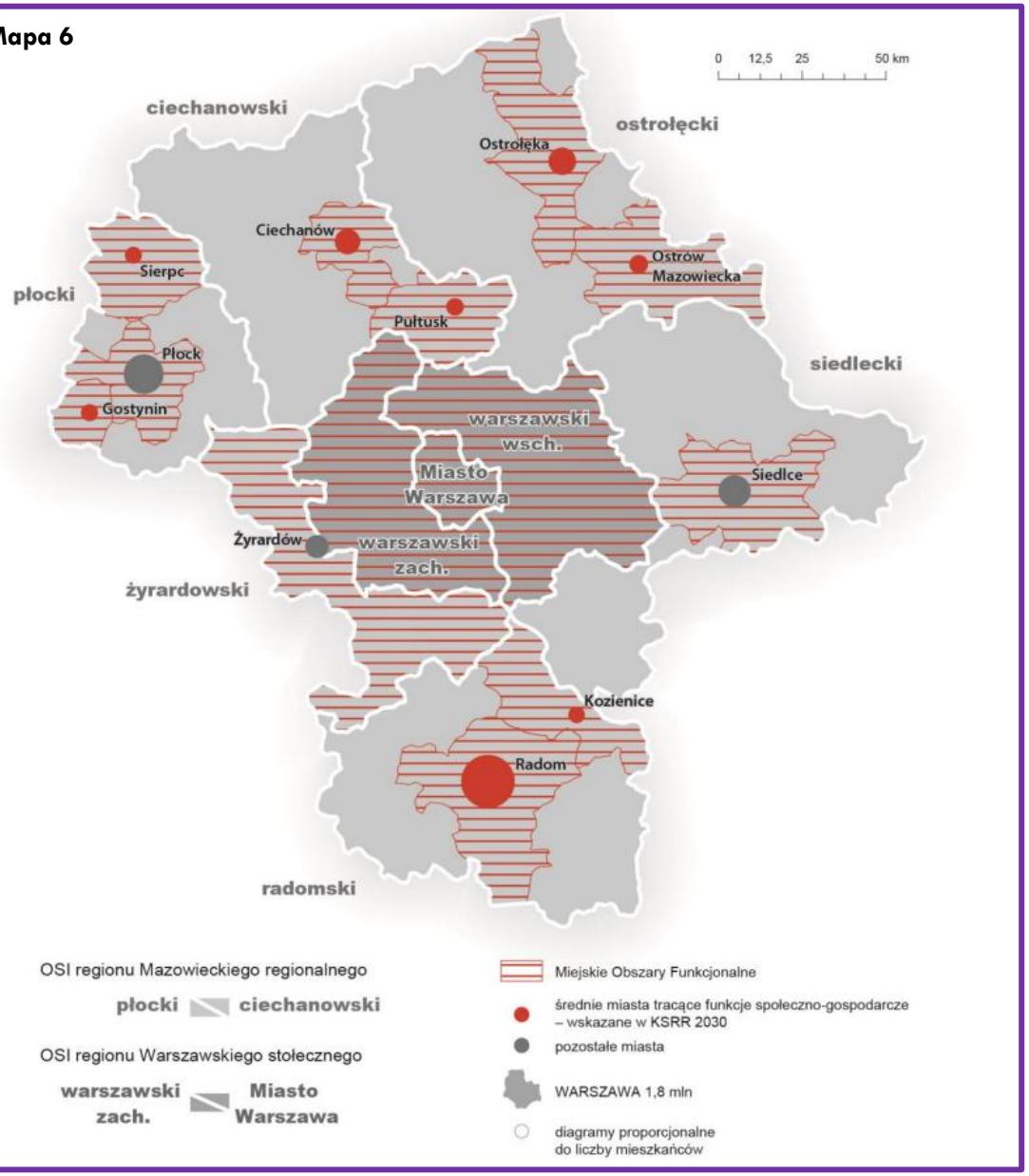

Źródło: Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+. Innowacyjne Mazowsze

OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI WARSZAWSKI- ZACHODNI

Interwencja w OSI warszawskim-zachodnim zorientowana będzie na poprawę koordynacji rozwoju nowych funkcji, związanych z intensywnym procesem urbanizacji obszaru, prowadzącym do powstawania konfliktów przestrzennych i chaosu przestrzennego.

Działania w OSI warszawsko-zachodnim skoncentrowane będą na dwóch obszarach **(Rysunek 11).**

Rysunek 11

OBSZAR 1:

WSPARCIE BARDZIEJ TRWAŁEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

- Dbałość o cenne zasoby środowiska naturalnego oraz ochronę zasobów przyrodniczych i terenów rolnych przed presją antropogeniczną,
- Rozwój skoordynowanej oferty inwestycyjnej,
- Rozwój strefy okołolotniskowej lotniska Warszawa-Modlin, w tym budowę bezpośredniego połączenia kolejowego z lotniskiem,
- Wdrażanie przyjaznych dla środowiska rozwiązań technologicznych w przedsiębiorstwach.

OBSZAR 2:

POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DO INFRASTRUKTURY I USŁUG SPOŁECZNYCH

- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej,
- Poprawa dostępności do usług publicznych w zakresie edukacji, ochrony zdrowia i opieki senioralnej,
- Modernizacja systemu gospodarki odpadami – wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym,
- Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych.

Kierunki działań zaprojektowane w strategii rozwoju Milanówka są zgodne z kierunkami działań określonymi przez województwo mazowieckie dla OSI warszawsko-zachodniego.

OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI BIEGUN WZROSTU

Wsparcie dla miejskich obszarów funkcjonalnych będzie obejmować głównie działania ukierunkowane na efektywną współpracę między miastem a obszarami otaczającymi w celu przezwyciężania wspólnych problemów bądź wzmacniania potencjałów w wymiarze ponadlokalnym.
Współpraca w miejskim obszarze funkcjonalnym powinna być ukierunkowana na cztery grupy działań (**Rysunek 12**).

Kierunki działań zaprojektowane w strategii rozwoju Milanówka są zgodne z kierunkami działań określonymi dla OSI biegun wzrostu.

Rysunek 12

1 GRUPA DZIAŁAŃ:
UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ I PRZYWRÓCENIE ŁADU PRZESTRZENNEGO W MIEJSKICH OBSZARACH FUNKCJONALNYCH

obejmujące w szczególności koordynację procesów planowania przestrzennego w celu ochrony ładu przestrzennego, terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy, chaosem inwestycyjnym i przeznaczaniem gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, jak też rewitalizację oraz dbałość o dostęp do wysokiej jakości terenów zieleni i ograniczanie emisji hałasu.

2 GRUPA DZIAŁAŃ:
ROZWÓJ EFEKTYWNEGO SYSTEMU TRANSPORTOWEGO OPARTEGO NA TRANSPORCIE ZBIOROWYM I NIE-ZMOTORYZOWANYM,

tj. rozwój infrastruktury pieszej, zintegrowanej sieci tras rowerowych zgodnej ze standardami określonymi na poziomie województwa połączonej z trasami wojewódzkimi, a także niskoemisyjnego transportu zbiorowego zintegrowanego z systemem wojewódzkim.

3 GRUPA DZIAŁAŃ:
POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA,

w tym kompleksową modernizację energetyczną budynków, likwidację źródeł niskiej emisji, inwestycje w OZE, tworzenie korytarzy regeneracyjnych miast, rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury oraz ograniczanie indywidualnego ruchu samochodowego w miastach i ich obszarach funkcjonalnych.

4 GRUPA DZIAŁAŃ:
ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI I DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG PUBLICZNYCH

dostosowanych do potrzeb różnych grup społecznych w miejskich obszarach funkcjonalnych. Należy przy tym uwzględnić starzenie się społeczeństwa i spadek liczby ludności (…). Współpraca jednostek samorządu terytorialnego na rzecz bardziej efektywnej koordynacji i integracji świadczenia usług publicznych, rozwój wspólnych centrów usług publicznych, instytucji otoczenia biznesu czy spójnej w skali obszaru funkcjonalnego oferty edukacyjnej lub biznesowej przyczyni się do optymalizacji kosztów i podniesienia efektywności prowadzonych działań

CZĘŚĆ WDROŻENIOWA

Rozdział zawiera opis systemu realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych, a także opis ram finansowych i źródeł finansowania strategii.

PODMIOTY ZAANGAŻOWANE WE WDRAŻANIE STRATEGII

Za realizację strategii rozwoju miasta odpowiedzialny będzie burmistrz Milanówka, którego we wdrożeniu strategii wspierał będzie **zespół ds. wdrażania strategii.**

Zespół ds. wdrażania strategii zostanie powołany zarządzeniem burmistrza, a w jego skład wejdą przewodniczący zespołu ds. wdrażana strategii i koordynatorzy celów strategicznych.

W proces wdrażania strategii będą zaangażowani także kierownicy komórek organizacyjnych, miejskich jednostek organizacyjnych i miejskich osób prawnych (**Rysunek 13**).

Rysunek 13

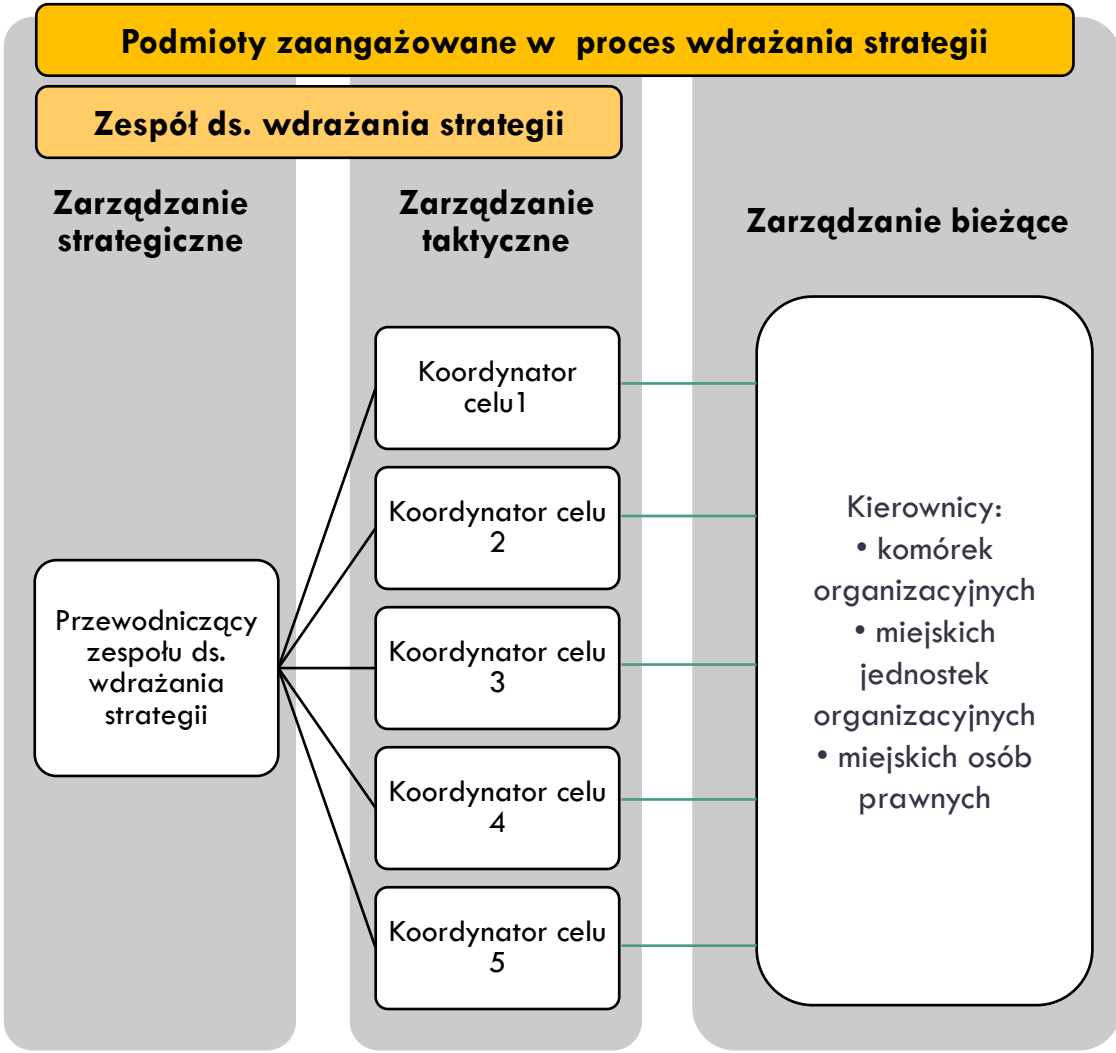

ROLE W PROCESIE WDRAŻANIA STRATEGII

Przewodniczący zespołu ds. wdrażania strategii	Koordynator celu strategicznego	Kierownik komórki organizacyjnej, miejskich jednostek organizacyjnych i miejskich osób prawnych
• jest odpowiedzialny za wdrożenie strategii • podejmuje decyzje kluczowe, • nadzoruje działanie koordynatorów celów strategicznych, • zwołuje spotkania zespołu ds. wdrażania strategii. Rolę tę pełni burmistrz Milanówka lub osoba przez niego wskazana.	• jest odpowiedzialny za wdrożenie celu strategicznego i przypisanych do niego celów operacyjnych oraz kierunków działań, • koordynuje programy, projekty i działania, bieżące przypisane do celu strategicznego realizowane przez komórki organizacyjne urzędu miasta, miejskie jednostki organizacyjne lub miejskie osoby prawne, • identyfikuje działania bieżące wspierające realizację projektów strategicznych przypisanych do celu strategicznego oraz określa ich wartość, • organizuje proces monitoringu realizacji celu strategicznego. Rolę tę pełni osoba wyznaczona przez burmistrza Milanówka.	• jest odpowiedzialny za prawidłową realizację programów, projektów i działań bieżących mieszczących się w zakresie zadań danej komórki lub jednostki organizacyjnej lub spółki miejskiej, określonych w statutach i regulaminach organizacyjnych tych jednostek, • dostarcza informacji nt. realizacji działań przez podległą mu komórkę lub organizację, • przygotowuje zgłoszenie i zgłasza projekty do realizacji w następnym roku budżetowym. Zadania te wykonują – w zakresie swoich obowiązków służbowych - kierownicy komórek organizacyjnych oraz miejskich jednostek organizacyjnych lub miejskich osób prawnych.

FORMY WSPÓŁPRACY PODMIOTÓW ZAANGAŻOWANYCH WE WDRAŻANIE STRATEGII

Zespół ds. wdrażania strategii pracuje w trybie bieżącym.
Spotkania zespołu są zwoływane w miarę potrzeby, ale nie rzadziej niż raz w roku.
W ciągu roku odbywa się 1 spotkanie obligatoryjne.

Spotkania mają na celu pogłębioną analizę stanu wdrażania strategii oraz wypracowanie zaleceń dotyczących prowadzenia działań i aktualizacji strategii albo wyłonienie projektów kluczowych z punktu widzenia celów strategicznych miasta.

Podstawową formą współpracy między zespołem ds. wdrażania strategii a kierownikami komórek organizacyjnych oraz miejskich jednostek organizacyjnych lub osób prawnych są zwoływane w razie potrzeby spotkania doraźnie tworzonych zespołów zadaniowych.
W skład takich zespołów mogą wchodzić także inne osoby, w tym eksperci zewnętrzni.

PROCES WDRAŻANIA STRATEGII

Wdrażanie strategii (**Rysunek 14**) zostanie oparte o:

- **PROGRAMY ROZWOJU**
  Najszersze, wieloletnie inicjatywy skupiające się na realizacji celów strategicznych.
  Programy rozwoju będą realizowane przez konkretne projekty oraz działania bieżące.
- **PROJEKTY STRATEGICZNE**
  Ograniczone czasowo i budżetowo inicjatywy służące osiąganiu celów programów rozwoju lub strategii. Projekty mogą grupować się w programy lub być realizowane niezależnie od nich.
- **DZIAŁANIA BIEŻĄCE (OPERACYJNE)**
  Codzienne zadania i procesy realizowane przez urząd, jednostki miejskie i spółki komunalne. Działania bieżące są realizowane niezależnie od realizacji projektów i programów; ale uzupełniają działania projektowe lub aktywności podejmowane w ramach programów.

Rysunek 14

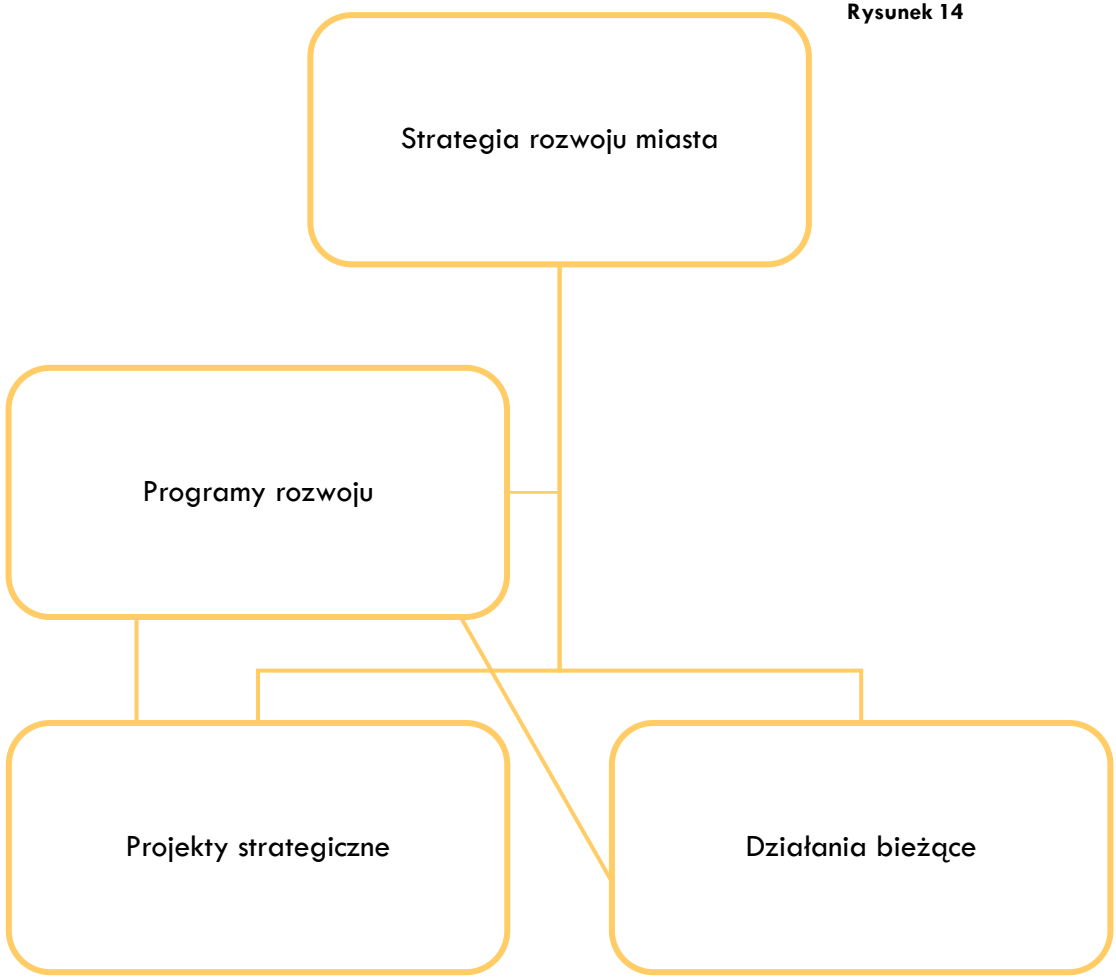

AKTUALIZACJA STRATEGII

W celu dostosowania się do zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej, zmiany okoliczności i czynników mających istotny wpływ na realizację celów strategicznych, strategia rozwoju będzie poddawana aktualizacji, w czasie i zakresie proponowanym przez zespół ds. wdrażania strategii.

Aktualizacji strategii będzie dokonywał zespół ds. wdrażania strategii, na podstawie wyników ewaluacji strategii we współpracy z grupami zadaniowymi, w skład których będą wchodziły osoby właściwe w sprawach społecznych, gospodarczych, przestrzennych, klimatyczno-środowiskowych, organizacyjnych, promocji oraz inne osoby (w szczególności. przedstawiciele społeczności lokalnej, eksperci zewnętrzni).

Projekt zaktualizowanej strategii będzie podlegał konsultacjom społecznym i będzie przyjmowany przez organ stanowiący miasta.

Proces aktualizacji strategii prezentuje **Rysunek 15**.

Rysunek 15

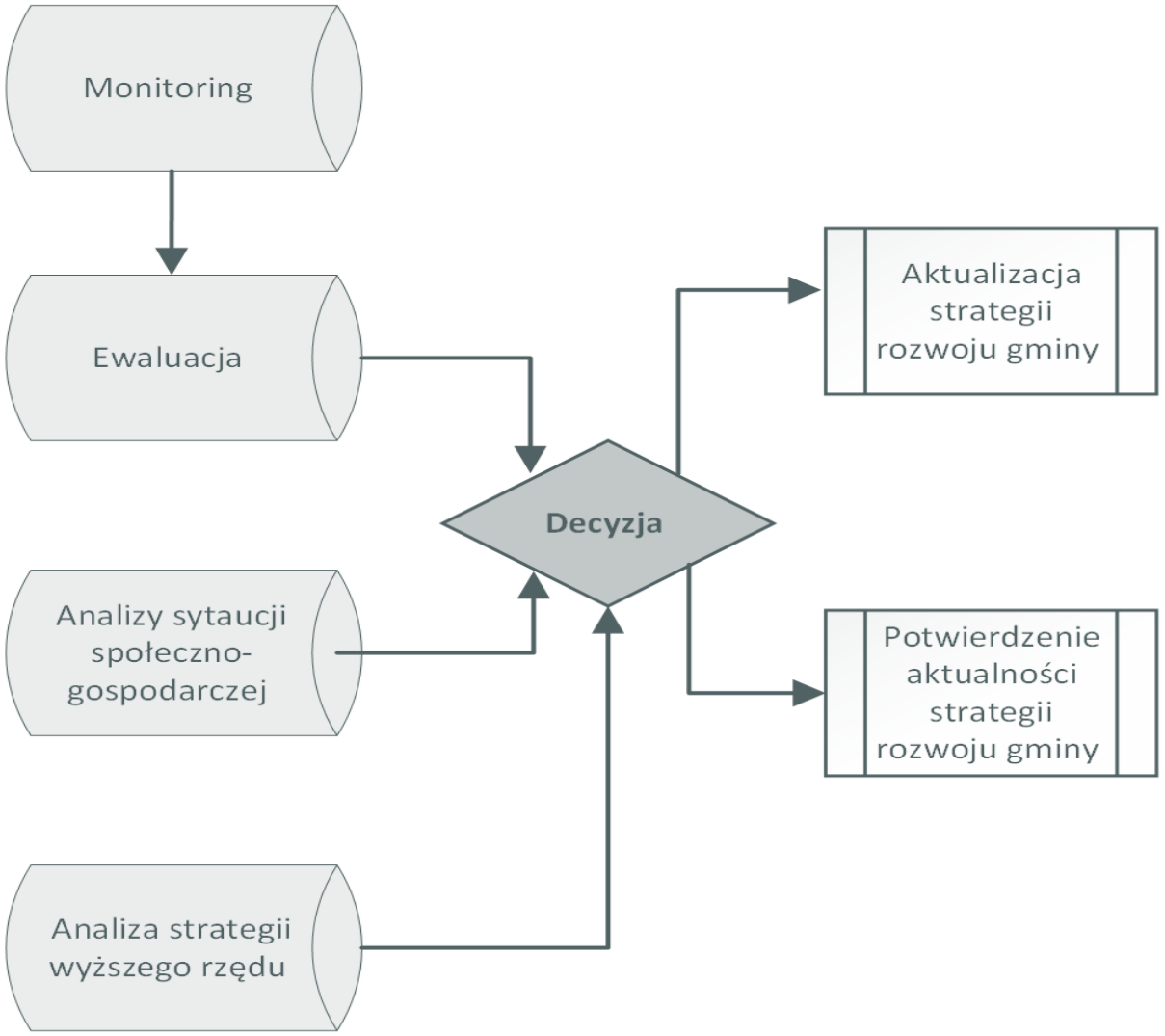

DOKUMENTY WYKONAWCZE DO STRATEGII

Dokumenty wykonawcze to dokumenty o charakterze operacyjno-wdrożeniowym, mającym na celu wdrożenie zapisów strategii (**Rysunek 16**). Należą do nich programy (w tym programy rozwoju) oraz plany roczne.

Wszystkie dokumenty wykonawcze będą podlegały rewizji i aktualizacji z uwzględnieniem postanowień zawartych w strategii jako dokumencie nadrzędnym.

Za przegląd i zgłoszenie potrzeby aktualizacji dokumentów wykonawczych do strategii i innych dokumentów zapewniających realizację polityki rozwojowej miasta (w tym planów ogólnych, wieloletniej prognozy finansowej, budżetu) będą odpowiedzialni koordynatorzy celów strategicznych w zakresie koordynowanych przez siebie celów.

Rysunek 16

DOKUMENTY WYKONAWCZE DO STRATEGII

Programy

dokumenty o charakterze operacyjno-wdrożeniowym, których opracowanie jest obligatoryjne (wynika z przepisów prawa) lub fakultatywne (zależne od woli miasta).

Szczególnym rodzajem programów są programy rozwoju (dokumenty, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 06.12.2006 r. o *zasadach prowadzenia polityki rozwoju* czyli dokumenty realizujące cele zawarte w strategii rozwoju oraz programy wieloletnie, o których mowa w ustawie z 27.08.2011 r. o *finansach publicznych*.

Plany roczne

dokumenty o charakterze operacyjno-wdrożeniowym, uchwalane na okres 1 roku, stanowiące podstawę dla opracowania budżetu rocznego miasta.

ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH DO STRATEGII

- Zmiany w dokumentach wykonawczych powinny każdorazowo uwzględniać aktualny stan strategii.

- Uchwalenie strategii rozwoju oraz jej zmiana lub aktualizacja będą powodowały konieczność przeglądu i ewentualnej aktualizacji dokumentów wykonawczych.

- Dokumenty zapewniające realizację polityki rozwoju, tj. plany ogólne, wieloletnia prognoza finansowa, dokumenty wykonawcze do strategii: programy obligatoryjne i fakultatywne (w tym programy rozwoju) i plany roczne, a także budżet miasta powinny być wzajemnie skorelowane i spójne z polityką rozwojową miasta Milanówka, określoną w strategii rozwoju.

- Strategia rozwoju i programy wieloletnie powinny być podstawą do określenia wieloletnich przedsięwzięć inwestycyjnych w wieloletniej prognozie finansowej Miasta.

- Akty prawa miejscowego oraz przepisy wewnętrzne regulujące zasady działania miejskich jednostek organizacyjnych i spółek komunalnych powinny uwzględniać cele i kierunki rozwoju określone w strategii.

Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych prezentuje **Rysunek 17.**

WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH

Horyzont czasowy dokumentów wykonawczych nie będzie przekraczał horyzontu czasowego strategii rozwoju miasta, chyba że inaczej wynika z przepisów prawa. W takim przypadku należy synchronizować aktualizację i przeglądy dokumentów wykonawczych z cyklem przyjętym dla strategii.

Zostanie zachowana zgodność z przepisami regulującymi obowiązek i zasady opracowania dokumentów wykonawczych (w aspekcie formalno-prawnym i merytorycznym).

Dokumenty wykonawcze będą kierunkowo zgodne ze strategią rozwoju miasta, tj. ich zakres tematyczny dokumentów będzie zgodny z celami strategicznymi, celami operacyjnymi i kierunkami działań określonymi w strategii rozwoju miasta lub będą je realizować

Dokumenty wykonawcze będą traktować strategię rozwoju jako nadrzędny punkt odniesienia i źródło kierunków rozwoju oraz priorytetów. W przypadku zmian lub aktualizacji dokumentów wykonawczych będzie każdorazowo weryfikować się ich spójność z aktualną wersją strategii rozwoju miasta.

Dokumenty wykonawcze będą korzystać z systemu wskaźników przyjętego w strategii w celu zapewnienia porównywania postępów i efektów działań. Jeżeli dokument wykonawczy wymagać będzie własnych wskaźników należy zapewnić ich zgodności lub powiązania ze wskaźnikami zawartymi w strategii.

Dokumenty wykonawcze różnych sektorów i dziedzin powinny być wzajemnie spójne, aby uniknąć rozbieżności w działaniach i celach – także w relacji do strategii rozwoju miasta.

Dokumenty wykonawcze oraz informacje o ich aktualizacji i realizacji powinny być publicznie dostępne, a ich postępy raportowane w ramach systemu monitoringu strategii rozwoju miasta.

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA MILANÓWKA DO 2035 ROKU

Rysunek 17

RAMY FINANSOWE

- Rzeczywista wysokość środków przeznaczonych na realizację strategii będzie zależała od tempa realizacji celów strategicznych i wysokości środków własnych oraz środków zewnętrznych pozyskanych na finansowanie działań strategicznych miasta.
- Szczegółowe nakłady finansowe na realizację działań strategicznych wpisujących się w kierunki działań i jednocześnie realizujących cele operacyjne i strategiczne będą określane w wieloletniej prognozie finansowej, corocznych budżetach miasta oraz programach rozwoju.
- Miasto będzie łączyło różne instrumenty finansowe, w tym środki unijne i krajowe aby zmaksymalizować efekty rozwojowe. Dostępne środki finansowe będą w pierwszej kolejności kierowane działania strategiczne realizujące kierunki o kluczowym znaczeniu dla osiągnięcia celów strategicznych i poprawy jakości życia mieszkańców.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Strategia rozwoju miasta Milanówka do 2035 roku będzie finansowana z różnych źródeł, w tym:

- budżetu Państwa, funduszy celowych i innych środków publicznych,
- środków z funduszy Unii Europejskiej oraz innych państw lub organizacji i instytucji,
- budżetu miasta (środki własne),
- wkładu prywatnego, w tym wnoszonego w formie partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP),
- pożyczek i kredytów.

Istotne źródło finansowania działań Milanówka w ramach celów strategicznych będą stanowić środki zewnętrzne: krajowe i zagraniczne.

Wskazane źródła i instrumenty finansowania zewnętrznego nie zamykają katalogu instrumentów możliwych do wykorzystania w finansowaniu przedsięwzięć realizowanych przez Milanówek. Przedstawiają one jedynie potencjalny katalog mechanizmów możliwych do zastosowania, który będzie podlegał weryfikacji i doprecyzowaniu podczas działań zmierzających do realizacji strategii.

ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- Europejski Fundusz Społeczny+,
- Fundusz Spójności,
- Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji
- Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury,
- inne fundusze.

Środki pochodzące z Unii Europejskiej dystrybuowane będą w ramach programów operacyjnych zarządzanych z poziomu krajowego lub regionalnego, w tym w ramach programów:

- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027,
- Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027,
- Fundusze Europejskie dla Mazowsza na lata 2021-2027.

Istotnym instrumentem finansowania Strategii rozwoju może być Krajowy Plan Odbudowy.

ZAŁĄCZNIKI

Rozdział zawiera spis tabel, map i rysunków zawartych w strategii.

SPIS TABEL, MAP I RYSUNKÓW

- Tabela 1: Cele operacyjne i kierunki działania w wymiarze społecznym – str. 29
- Tabela 2: Cele operacyjne i kierunki działania w wymiarze społecznym – str. 30
- Tabela 3: Cele operacyjne i kierunki działania w wymiarze społecznym – str. 31
- Tabela 4: Cele operacyjne i kierunki działania w wymiarze społecznym – str. 32
- Tabela 5: Cele operacyjne i kierunki działania w wymiarze gospodarczym – str. 33
- Tabela 6: Cele operacyjne i kierunki działania w wymiarze gospodarczym – str. 34
- Tabela 7: Cele operacyjne i kierunki działania w wymiarze klimatyczno-środowiskowym – str. 35
- Tabela 8: Cele operacyjne i kierunki działania w wymiarze klimatyczno-środowiskowym c.d. – str. 36
- Tabela 9: Cele operacyjne i kierunki działania w wymiarze klimatyczno-środowiskowym c.d. – str. 37
- Tabela 10: Cele operacyjne i kierunki działania w wymiarze przestrzennym – str. 38
- Tabela 11: Cele operacyjne i kierunki działania w wymiarze przestrzennym– str. 39
- Tabela 12: Cele operacyjne i kierunki działania w wymiarze instytucjonalnym – str. 40
- Tabela 13: Cele operacyjne i kierunki działania w wymiarze instytucjonalnym – str. 41
- Tabela 14: Rezultaty i wskaźniki realizacji celu głównego - str. 45
- Tabela 15: Rezultaty i wskaźniki osiągnięcia celów społecznych – str. 46
- Tabela 16: Rezultaty i wskaźniki osiągnięcia celów gospodarczych – str. 47
- Tabela 17: Rezultaty i wskaźniki osiągnięcia celów klimatyczno-środowiskowych – str. 48
- Tabela 18: Rezultaty i wskaźniki osiągnięcia celów przestrzennych – str. 49
- Tabela 19: Rezultaty i wskaźniki osiągnięcia celów instytucjonalnych – str. 50
- Mapa 1: tworzące metropolię warszawską – str. 56
- Mapa 2: Metropolitalna sieć osadnicza – str. 57
- Mapa 3: Sieć osadnicza. Główne elementy infrastruktury społecznej – str. 60
- Mapa 4: Główne korytarze i elementy sieci transportowych. Główne elementy infrastruktury technicznej – str. 63
- Mapa 5: System powiązań przyrodniczych – str. 65
- Mapa 6: OSI w strategii województwa mazowieckiego – str. 85
- Rysunek 1: Metody angażowania mieszkańców miasta – str. 6
- Rysunek 2: Obszary diagnostyczne i czynniki zewnętrzne, w tym trendy – str. 8
- Rysunek 3: Kluczowe megatrendy – str. 16
- Rysunek 4: Kluczowe lokalne czynniki zewnętrzne – str. 17
- Rysunek 5: Model logiczny strategii – str. 19
- Rysunek 6: Wyzwania strategiczne – str. 25
- Rysunek 7: Struktura celów służących realizacji wizji miasta Milanówka – str. 28
- Rysunek 8: Komplementarność celów strategicznych – str. 42
- Rysunek 9: System wskaźników - strona 43
- Rysunek 10: Relacje między celami, kierunkami działań, rezultatami i wskaźnikami ich osiągnięcia – str. 44
- Rysunek 11: Kierunki działań w OSI warszawsko-zachodni – str. 86
- Rysunek 12: Kierunki działań w OSI biegun wzrostu – str. 87
- Rysunek 13: Podmioty zaangażowane w proces realizacji strategii – str. 89
- Rysunek 14: Proces wdrażania strategii – str. 92
- Rysunek 15: Proces aktualizacji strategii – strona 93
- Rysunek 16: Dokumenty wykonawcze do strategii – str. 94
- Rysunek 17: Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych – str. 96

URZĄD MIASTA MILANÓWKA

Adres: ul. Kościuszki 45, 05–822 Milanówek
Telefon: 22 758 30 61, 22 758 30 62 (centrala)
FAX: 22 755 81 20
E-mail: miasto@milanowek.pl

UZASADNIENIE

Strategia Rozwoju miasta Milanówka do 2035 roku jest podstawowym narzędziem prowadzenia lokalnej polityki rozwojowej, umożliwiającym planowanie i koordynowanie działań miasta w długiej (do 2035 roku) perspektywie czasowej i ułatwiającym pozyskanie środków zewnętrznych na realizację działań rozwojowych.

Strategia Rozwoju miasta Milanówka do 2035 roku została opracowana w oparciu o strategiczną diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej i środowiskowo-przestrzennej miasta, z wykorzystaniem danych statystycznych (w tym danych porównawczych z innymi gminami) oraz opinii mieszkańców. W diagnozie uwzględniono uwarunkowania przestrzenne, środowiskowo-klimatyczne, gospodarcze i społeczne miasta oraz trendy globalne, a także inne czynniki zewnętrzne, w tym powiązania funkcjonalne Milanówka z najbliższym otoczeniem mogące wpływać na rozwój Miasta.

Proces przygotowania dokumentu został przeprowadzony z udziałem mieszkańców oraz przedstawicieli Rady Miasta: zorganizowano spotkania informacyjne, spotkania warsztatowe z młodzieżą i radą seniorów oraz z mieszkańcami, a także spotkanie z radnymi. Projekt strategii skonsultowano ze społecznością lokalną (2 spotkania konsultacyjne), a także z gminami ościennymi, Stowarzyszeniem „Metropolia Warszawa" oraz Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie. Uzyskano również wymagane opinie: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz Zarządu Województwa Mazowieckiego. Przeprowadzono także uprzednią ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności
i efektywności realizacji strategii rozwoju.

Strategia Rozwoju miasta Milanówka do 2035 roku wyznacza cele strategiczne i kierunki rozwoju miasta odpowiadające najważniejszym wyzwaniom Milanówka. Określone w dokumencie cele i kierunki działań prowadzą do podniesienie jakości życia mieszkańców oraz zapewniają zrównoważony rozwój Miasta - z poszanowaniem jego dziedzictwa historycznego i kulturowego.

Zakres Strategii Rozwoju miasta Milanówka do 2035 roku odpowiada regulacjom wskazanym w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Strategia określa sposób wdrażania polityki rozwoju oraz przewiduje monitorowanie i ewaluację postępów w realizacji założonych celów.